

Forsyningstilsynet
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Den 21. november 2022

Dansk Erhvervs høringssvar vedrørende bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager systemansvarlig virksomhed

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager systemansvarlig virksomhed.

Dansk Erhverv bakker helhjertet op om intentionen i den nye økonomiske regulering af Energinet. Med overgangen til indtægtsrammelinjer vil incitamentet til en effektiv drift af Energinet øges. Det kan på sigt medføre tarifbesparelser for forbrugerne.

Systemansvar har en vigtig rolle i den grønne omstilling, da såvel modernisering af Energinets tarifdesign samt overgang til nye markeder for systemydelse, begge har afgørende betydning for den grønne omstilling, såvel som Danmarks fremtidige rolle i det internationale PtX marked.

Overgangen til en ny regulering, kommer på et kritisk tidspunkt, og det vurderes derfor kritisk, at det etableres klare og tydelige rammer i overgangen til indtægtsrammeregulering. Dette med henblik på at sikre, at uklar regulering ikke resulterer i en lav eksekveringsevne og effektivitet, samt at nye tiltag ikke leder til en uhensigtsmæssig underfinansiering, og overbelastning hos henholdsvis Energinet og Forsyningstilsynet.

Dansk Erhverv ønsker på den baggrund at gøre opmærksom på vigtigheden i, at overgangen til den nye regulering sker smidigt og uden at kompromittere hverken Energinets eller Forsyningstilsynets proces- og sagsbehandlingstider. Det er således vigtigt, at der skabes klare og tydelige rammer i overgangen til indtægtsrammereguleringen, så der ikke skabes en overgangsfase med lavere eksekveringsevne.

Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at det i overgangsperioden til den nye indtægtsrammeregulering sikres, at både Energinet og Forsyningstilsynet har de fornødne ressourcer til at løse deres opgaver. Både i forhold til at opretholde deres eksisterende drift samt i forhold til det vigtige udviklingsarbejde, som der foretages med f.eks. modernisering af Energinets tarifdesign. Opgaver, der skal løses hurtigt og effektivt, såfremt potentialerne fra elektrificering og nye teknologier som PtX skal indfries.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående input skal uddybes.

Med venlig hilsen,

Esben Thietje Mortensen
Chefkonsulent, Dansk Erhverv

Forsyningstilsynet
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Sendt til: post@forsyningstilsynet.dk med kopi til lara@forsyningstilsynet.dk

Dansk Fjernvarmes bemærkninger til udkast til bekendtgørelser om indtægtsrammer og reguleringsregnskaber for Energinet-koncernens monopolaktiviteter og myndighedsopgaver

23. november 2022
Side 1/2

Forsyningstilsynet har sendt fire udkast til bekendtgørelser i høring. Formålet er, at de fire udkast er at introducere en ny økonomiske regulering, så Energinets monopolaktiviteter og myndighedsopgaver fremover reguleres med en indtægtsrammeregulering, hvor indtægtsrammerne fastsættes med udgangspunkt i de faktiske realiserede omkostninger med mulighed for tillæg for ændret aktivitetsniveau.

Overordnede bemærkninger

De fire bekendtgørelser udgør en samlet økonomisk regulering af Energinet, der ikke svarer til Energinets faktiske organisering og bidrager til regulatorisk usikkerhed, som Energinet allerede i dag har reageret på ved at opkræve højere systemtarif for 2023¹.

Det er også sådan, at bekendtgørelserne følger den gældende lovgivning, men at der både politisk og administrativt er en forventning om, at lovgivningen skal ændres. Det fremgår bl.a. ved at Energistyrelsen i oktober 2022 fremsendte en bekendtgørelse i høring, der beskriver en økonomisk hvile-i-sig-selv regulering af Energinet som systemoperatør, og ved at Energistyrelsen har fremsendt lovforslag til ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet og lov om elforsyning (<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/66652>).

De modstridende udmeldinger fra forskellige myndigheder, og Energinets reaktion i form af højere systemtarif begrundet i introduktion af ny økonomisk regulering, er uhensigtsmæssig og giver usikkerhed og ekstra omkostninger for alle aktører på elmarkedet.

Dansk Fjernvarme anbefaler, at Forsyningstilsynet videregiver oplysningerne om, at den gældende lovgivning, der sætter rammerne for den økonomiske regulering af Energinet virker uhensigtsmæssig, til Energistyrelsen og Departementet for Klima, Energi, Forsyningsministeriet.

¹ Se link til pressemeddelelse af 7. september 2022: [Energinet justerer eltarifferne for 2023 | Energinet \(ritzau.dk\)](#)

Det er samtidig Dansk Fjernvarmes opfattelse, at indtægtsrammer og effektiviseringskrav er en uhensigtsmæssig reguleringsmodel for Energinet, der ikke kan forventes at give den forbrugerbeskyttelse af kunderne, herunder fjernvarmeselskaber, som er hele formålet med reguleringen.

Side 2/2

Energinet er 100 pct. statsejet, og selskabets aktiviteter er reguleret i lovgivning. Energinets investeringer kan derfor ikke uden videre sammenlignes med andre aktører på det private marked. Energinets drift og investeringer har et bredere samfundsøkonomisk sigte end andre typiske investeringer, der alene fokuserer på afkast. Et snævert fokus på omkostningsreduktioner i Energinet kan have store negative konsekvenser for samfundet. Denne risiko er særlig tydelig for Energinet i rollen som systemoperatør, hvor Energinet bl.a. udvikler markedsdesign, med årlig omsætning for milliarder, og planlægger fremtidens investeringer, der skal sikre den grønne omstilling. Omkostningerne for samfundet ved, at Energinet udvikler mindre effektive markeder eller forsinker udbygningen af fremtidens elnet er meget større end potentielle effektiviseringsgevinster i driften af Energinet som systemansvarlig virksomhed.

Det er derfor efter Dansk Fjernvarmes opfattelse rettidig omhu at overveje, om de ønskede besparelser dels står mål med risikoen for et mindre effektivt Energinet, og dels at overveje om der er mulighed for at høste besparelser i Energinet på en anden måde og under den eksisterende hvile-i-sig selv regulering.

Med venlig hilsen

Michael Schrøder, Konsulent
Dansk Fjernvarme
mss@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 3090 2766

Forsyningstilsynet
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

ATT.: Lauge Andréa Nobili

DATO: 23. november 2022
PROJEKTNR.: 4015
bi/CEL

Hørings svar til ny økonomisk regulering af Energinet

DANVA afgiver hermed høringssvar til de fire bekendtgørelser, som Forsyningstilsynet har i høring vedrørende ny økonomisk regulering af Energinet:

- Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager transmissionsvirksomhed af elektricitet (EI-TO)
- Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager systemansvarlig virksomhed (EI-SO)
- Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager datahub (DataHub)
- Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionselskaber (GAS-TSO)

Dette høringssvar går på tværs af ovenstående udkast til bekendtgørelser og dykker ikke ned i konkrete paragraffer, men kommenterer udelukkende på de grundlæggende mekanismer i den regulatoriske model.

Generelle bemærkninger på tværs af de fire udkast til bekendtgørelser

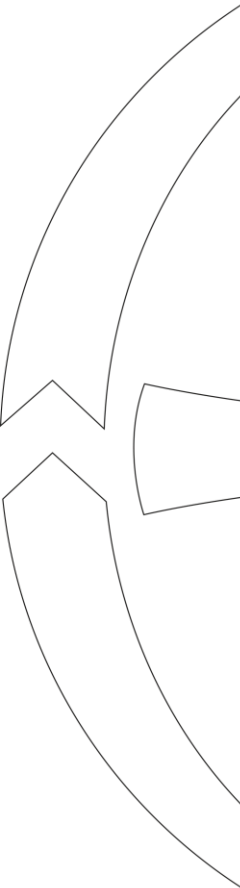
1. Det er DANVAs vurdering at recalibreringsmekanismen fra en reguleringsperiode til den næste og de tilhørende regler omkring vedvarende ineffektivitet vil hindre en hensigtsmæssig udvikling af indtægtsrammerne. Det skyldes, at det må forventes, at der fremadrettet er behov for stigende indtægtsrammer grundet den grønne omstilling. Den generelle regel må være sådan, at indtægtsrammen gerne må stige (fx pga. elektrificering mm.) under den forudsætning, at stigningen sker med omkostningseffektive aktiviteter. Helt konkret bør der ikke være et øvre loft over recalibreringen, når reguleringen indeholder effektiviseringskrav, som giver incitament til, at aktivitetsudvidelser sker omkostningseffektivt.
2. Det er DANVAs vurdering, at bagatelgrænserne for tillægsansøgninger er meget høje. Implikationen er, at der sættes et implicit effektiviseringskrav af en størrelse svarende til de projekter, der er mindre end bagatelgrænsen. Dette er særligt problematisk, da det ikke er muligt at akkumulere på tværs af tillægsansøgninger. Ud over et højere implicit effektiviseringskrav, er implikationen af manglende akkumuleringsmulighed på tværs af tillægsansøgninger, at reguleringen fratager incitamentet til at igangsætte små effektive projekter. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Ovenstående bemærkninger er vigtige for DANVA at fremhæve, da DANVA ønsker at være en faglig sparringspartner for danske myndigheder, når der skal udvikles god monopolregulering, som understøtter såvel effektivitet som andre ønsker fra samfundet, eksempelvis grøn omstilling, klimatilpasning, biodiversitet, miljø og forsyningsikkerhed. DANVA står til rådighed, hvis der er behov for at drøfte ovenstående bemærkninger. Kontaktperson er Fagleder for Økonomiske analyser, Bertel Ifversen, 87 93 35 67, Bi@danva.dk.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
Direktør
DANVA

23. november 2022

KRNI

DI-2022-14704

Deres sagsnr.: 22/02278-02281

Forsyningstilsynet
Att: Lauge Andréa Nobili

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt på e-mail til post@forsyningstilsynet.dk
og lara@forsyningstilsynet.dk

Høringssvar til fire bekendtgørelser om indtægtsrammer og reguleringsregnskab for Energinet

Dansk Industri takker for modtagelse af ovennævnte bekendtgørelser i høring den 27. oktober 2022.

DI støtter som udgangspunkt op om en incitament baseret økonomisk regulering af Energinet, der skal sikre effektiviseringer til gavn for forbrugere og virksomheder. Det er i DI's øjne vigtigt, at der sikres et effektiviseringspres på de naturlige monopoler. Det er ligeledes vigtigt at sikre, at Energinet har fokus på deres omkostningsudvikling og afdækning af risici.

Overordnet finder DI det afgørende, at der etableres klare og tydelige rammer i indtægtsrammereguleringen samt smidighed i overgangen hertil. Dette er nødvendigt for at modvirke, at uklar regulering resulterer i længere processer og behandlingstider. Vished om rammebetingelserne samt hurtige processer er afgørende for VE-udviklernes investeringsbeslutninger og indfrielsen af Danmarks grønne målsætninger.

Energinet indtager en vigtig rolle i den grønne omstilling. Politiske beslutninger om den grønne omstilling påvirker direkte Energinets aktiviteter, og ofte vil der være behov for, at Energinet eksekverer hurtigt på politiske aftaler og målsætninger. Dette betinger, at indtægtsrammereguleringen af Energinet udfærdiges med en vis fleksibilitet og smidighed.

Den foreslåede regulering af systemansvarsaktiviteter i Energinet kan forsinke Energinets bidrag til den grønne omstilling, da forslaget indebærer, at ændrede krav om aktiviteter fra politisk hold først skal beskrives i Energinet, og derefter godkendes først af Energistyrelsen og siden af Forsyningstilsynet. DI vurderer, at det forlænger Energinets reaktionstid unødigt og måske med flere år taget Forsyningstilsynets generelle sagsbehandlingstid i betragtning.

Omkostninger til nettab kan risikere at stige mere end indregningsmuligheden i indtægtsrammerne for el-systemansvar tillader, dels fordi beregningen af nettab er opstillet forkert, og dels fordi den grønne omstilling medfører øget nettab som følge af stigende afstand mellem produktion og forbrug af elektricitet.

Den foreslåede indtægtsrammeregulering af transmissionsaktiviteterne er mindre problemfyldt, men der er mangler. Det bør blandt andet vurderes om totalfaktorproduktivitet er mere retvisende end arbejdsproduktivitet til fastlæggelse af effektiviseringskrav. Hertil bør konsekvenserne af, at bagatelgrænsen sættes unødigt højt til 1 pct. overvejes, da det kan have konsekvenser for mindre nettilslutninger.

DI har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Magnus Larsen og
Kristian Nielsen

Til Forsyningstilsynet

Kontor/afdeling
FOR

Dato
23-11-2022

J nr. 2022 - 24542

/TSA/KRVH/JKBSN

Høringssvar vedr. Forsyningstilsynets bekendtgørelse om indtægtsrammer og reguleringsregnskaber for Energinet-koncernens monopolaktiviteter og myndighedsopgaver

Energistyrelsen takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til udkast til bekendtgørelser om indtægtsrammer og reguleringsregnskaber for Energinet-koncernens monopolaktiviteter og myndighedsopgaver. Nedenfor er styrelsens kommentarer fordelt på bekendtgørelser.

1. Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager transmissionsvirksomhed af elektricitet

Definitioner

Definitionen i § 2, nr. 16, svarer ikke til definitionen i § 5, nr. 32, i elforsyningsloven.

Forrentning

Det fremgår af lovbemærkningerne til lovforslag nr. L 99 fremsat den 12. november 2020, at "Forsyningstilsynet ved udmøntning af beskrivelsen fastsætter en metode til beregning af en risikojusteret forrentning".

Dette er gennemført ved udkast til bekendtgørelsens § 18, der beskriver fastsættelsen af fremmedkapitalforrentning og dennes vægtning, samt inddragelsen af andre forhold i form af soliditet og skat. For så vidt angår fastsættelsen af egenkapitalforrentningen beskriver udkast til bekendtgørelsen alene, at "Forsyningstilsynet fastsætter forud for et reguleringsår en forrentningssats for egenkapital...". Energistyrelsen bemærker, at fraværet af en nærmere metodemæssig beskrivelse kan skabe unødigt usikkerhed om transmissionsvirksomhedens forventninger til det fremtidige forrentningsniveau, og opfordrer til, at udkast til bekendtgørelse uddybes på dette punkt.

Sanktioner

I modsætning til netvirksomhedernes indtægtsrammeregulering er der ikke beskrevet sanktioner ved undladelse af opfyldelse af visse krav i bekendtgørelsen. Det bør overvejes, om dette skal tilføjes.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Niels Bohrs Vej 8
6700 Esbjerg

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Eksempelvis er der ikke fastsat konsekvenser for fristoverskridelse ved manglende indsendelse af reguleringsregnskaber, jf. § 71 a, stk. 6, i lov om elforsyning.

Udlandsforbindelserne

Det fremgår af lovbemærkningerne til lovforslag nr. L 99 fremsat den 12. november 2020, at "Forsyningstilsynet kan fastsætte regler om modellen for fastsættelse af driftsnøgleparametre, som er en indikator på, hvordan den, der varetager transmissionsvirksomhed, varetager driften af udlandsforbindelser og om fradrag i indtægtsrammen." Energistyrelsen bemærker, at det ikke fremgår nærmere af udkast til bekendtgørelse, hvordan driftsnøgleparametre fastsættes af Forsyningstilsynet. Energistyrelsen bemærker også, at det ikke fremgår tydeligt i udkast til bekendtgørelse, at udlandsforbindelserne/interconnectorer skal undtages indtægtsrammereguleringen.

2. Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionsselskaber

Energistyrelsen bemærker indledningsvist, at der alene kommenteres på de dele af udkast til bekendtgørelse, som angår transmissionsdelen for gas. Kommentarer til de dele som angår systemdrift er således ikke inkluderet, jf. nærmere nedenfor under punkt. 3.

Ovenfor nævnte bemærkninger vedr. definitioner, forrentningen og sanktioner vedrørende udkast til bekendtgørelse for den, der varetager transmissionsvirksomhed af elektricitet gør sig også gældende for udkast til bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionsselskaber.

3. De øvrige bekendtgørelser

Energistyrelsen kommenterer ikke på de øvrige udkast til bekendtgørelser. Baggrunden for dette er, at Energistyrelsen arbejder henimod at fremsætte et lovforslag om økonomisk regulering af Energinet med ikrafttræden den 1. januar 2023, som har betydning for de øvrige udkast til bekendtgørelser samt dele af udkast til bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionsselskaber, herunder virkningstidspunktet for overgangen fra hvile-i-sig-selv princippet til en indtægtsrammeregulering.

Energistyrelsen vil gøre opmærksom på, at såfremt lovforslaget, som har været sendt i høring (<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/66652>) træder i kraft 1. januar 2023 er der behov for en opdeling af bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionsselskaber.

Energistyrelsen står naturligvis meget gerne til rådighed for uddybende bemærkninger til ovenstående.

Med venlig hilsen

Tina Strand Auken

Lauge Andréa Nobili

Fra: Christian Sand <csa@fbr.dk>
Sendt: 22. november 2022 08:18
Til: 1 - FSTS Forsyningstilsynet
Cc: Pia Saxild; Karin Breck; Lauge Andréa Nobili
Emne: VS: Materiale til høring - udkast til bekendtgørelser

Forbrugerrådet Tænk har gennemgået høringsmaterialet og støtter forslaget, da overgangen til indtægtsrammeregulering skaber øget incitament til effektiv drift frem for den nuværende hvile-i-sig-selv-regulering, hvor nødvendige omkostninger overvæltes til forbrugerne via tarifferne.

Med venlig hilsen

Karin Breck
Politisk chef

Christian Sand
Forbrugerpolitisk medarbejder

Med venlig hilsen

Christian Sand

FORBRUGERPOLITISK RÅDGIVER / CONSUMER POLICY ADVISER

T +45 7211 8880 | M +45 4172 9403

W taenk.dk

Forbrugerrådet Tænk

Ryesgade 3A, 2. th. | 2200 Kbh. N

Fra: 1 - FSTS Forsyningstilsynet [<mailto:post@forsyningstilsynet.dk>]

Sendt: 27. oktober 2022 08:47

Til: mail@danskaffaldsforening.dk; Dansk Erhverv (info); mail@danskfjernvarme.dk; di@di.dk; kontakt@defrieenergisekskaber.dk; info@rgo.dk; Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet; info@energinet.dk; Energistyrelsens officielle postkasse; Forbrugerrådet Tænk Hoeringer; mail@decentralenergi.dk; fse@fse.dk; info@greenpowerdenmark.dk; smv@SMVdanmark.dk; Landbrug & Fødevarer; Erhvervsstyrelsen CKR

Emne: Materiale til høring - udkast til bekendtgørelser

Til interessenter

Hermed sendes udkast til bekendtgørelser om indtægtsrammer og reguleringsregnskaber for Energinet-koncernens monopolaktiviteter og myndighedsopgaver. Det drejer sig om følgende udkast til bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager transmissionsvirksomhed af elektricitet.

- Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager systemansvarlig virksomhed.
- Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager datahub
- Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionselskaber

Forsyningstilsynet anmoder om at modtage eventuelle bemærkninger til vedlagte udkast med bilag **senest den 23. november 2022**.

Den 21. marts 2022 overgik Forsyningstilsynet til at modtage post via Næste generation Digital Post. Eventuelle bemærkninger bedes indsendes via dette link virk.dk/ til den digitale postkasse "Forsyningstilsynet" (CVR 33750250).

Hvis man ikke kan sende post via Næste generation Digital Post, er det fortsat muligt at sende evt. bemærkninger på mail til Forsyningstilsynets hovedpostkasse post@forsyningstilsynet.dk med c.c. til lara@forsyningstilsynet.dk.

Med venlig hilsen / Kind regards

Sarah Lophaven Simonsen
Kontorfuldmægtig
41715369 / saso@forsyningstilsynet.dk

Forsyningstilsynet

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virk.dk
Send via borger.dk

Forsyningstilsynet behandler dine personoplysninger med det formål at vejlede dig, besvare dine henvendelser eller som led i Forsyningstilsynets varetagelse af sine myndighedsopgaver. [Læs vores persondatapolitik.](#)

Forsyningstilsynet
Att.: Lauge Andréa Nobili
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Sendt pr. mail til post@forsyningstilsynet.dk

Dok. ansvarlig: KLZ
Sekretær:
Sagsnr.: s2022-1142
Doknr: d2022-401401-3.0
24-11-2022

Høringssvar til bekendtgørelser om indtægtsrammer og reguleringsregnskaber for Energinet-koncernens monopolaktiviteter og myndighedsopgaver

Green Power Denmark kvitterer for muligheden for at give høringssvar til Forsyningstilsynets udkast til bekendtgørelser om indtægtsrammer og reguleringsregnskaber for Energinet-koncernens monopolaktiviteter og myndighedsopgaver.

Udarbejdelsen af de fire bekendtgørelser om indtægtsrammer og reguleringsregnskaber sker på baggrund af hhv. § 71, stk. 1 og stk. 4, og § 71 b, stk. 2, i lov om elforsyning samt § 37 d, stk. 4, og § 37 f, stk. 2, i lov om gasforsyning. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har udarbejdet et udkast til et lovforslag om ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet og lov om elforsyning, som på tidspunktet for afgivelse af nærværende høringssvar ikke er fremsat og således heller ikke vedtaget, da der for nuværende ikke er dannet regering efter folketingsvalget den 1. november 2022. Dermed er intentionen om udskydelse af den nye regulerings ikrafttrædelse for den systemansvarlige virksomhed hhv. datahub ikke afspejlet i udkastene til disse bekendtgørelser.

Nærværende høringssvar tager udgangspunkt i, at reguleringen af Energinet skal understøtte den grønne omstilling og et fremtidssikret elnet med høj forsyningsikkerhed, og i tilfælde af, at ikrafttrædelsestidspunkterne for den nye regulering ikke udskydes. Høringssvaret er opdelt i generelle bemærkninger, der gælder alle fire udkast til bekendtgørelser, og bemærkninger specifikt til de enkelte udkast til bekendtgørelser.

Generelle bemærkninger

Green Power Denmark mener overordnet set, at en indtægtsrammeregulering er en hensigtsmæssig reguleringsform, når der er tale om monopolaktiviteter. Det er dog vigtigt, at en indtægtsrammeregulering er fremtidssikret og tilpasset en virkelighed med grøn omstilling og stigende elektrificering, og at indtægtsrammernes størrelse således er tidssvarende, så de ikke bliver en hindring for grøn omstilling med deraf følgende nødvendige investeringer og stigende driftsomkostninger.

Der er dog visse ydelser, som det er problematisk at lade være omfattet af en indtægtsrammeregulering. Det gælder fx indkøb af systemydelser, der har til formål at sikre balancen mellem forbrug og produktion. Green

Power Denmark opfordrer derfor til en grundig overvejelse af, hvordan markedsorienterede ydelser skal håndteres i reguleringen.

Elektrificeringstillæg

Indtægtsrammereguleringen af Energinet har et bagudskuende perspektiv, hvilket medfører, at en omkostningsforøgelse først bliver dækket i indtægtsrammen i et, to eller fire år efter omkostningsstigningen, afhængigt af, hvilket af Energinets regulerede selskaber, det drejer sig om. Det betyder, at der konstant vil være udækkede omkostninger, når omkostningerne er stigende over en længere årrække, som det er tilfældet i den nuværende situation med stigende investeringsbehov bl.a. som følge af grøn omstilling af samfundet. Derfor anbefaler Green Power Denmark, at indtægtsrammereguleringen indeholder muligheder for grønne tillæg, så elektrificering og udbygningen af VE ikke bremses af den kommende regulering. Green Power Denmark har svært ved at gennemskue, om udkastene til bekendtgørelser i tilstrækkeligt omfang tager højde for grønne tillæg.

Væsentlighedskriterium

Forsyningstilsynet lægger op til at anvende et væsentlighedskriterie i forbindelse med ansøgningsbaserede forhøjelser på 1 pct. af indtægtsrammernes størrelse. Det betyder, at væsentlighedskriteriet stiger, når indtægtsrammen stiger. Det kan medføre et højt væsentlighedskriterie. Green Power Denmark understreger, at såfremt det er sagligt og rimeligt med et væsentlighedskriterie, så er det vigtigt, at væsentlighedskriteriet ikke sættes for højt, og at separate forhold og projekter kan puljes ved ansøgninger om forhøjelser til indtægtsrammerne. Hvis væsentlighedskriteriet er for højt, kan Energinet ikke være sikker på at kunne sikre den fornødne finansiering af bl.a. vigtige infrastrukturprojekter før et, to eller fire år efter omkostningerne er afholdt, afhængigt af, hvilket af Energinets regulerede selskaber, det drejer sig om. I sidste ende vil der være risiko for, at vigtige projekter ikke gennemføres rettidigt i henhold til de politiske målsætninger om øget elektrificering. Endvidere er der øget risiko for at Energinets regulerede selskaber udtages til kontrol af vedvarende ineffektivitet i hver reguleringsperiode, hvilket ikke synes hensigtsmæssigt.

Vedvarende ineffektiv

Det fremgår af udkastene til bekendtgørelserne, at såfremt virksomhedernes samlede omkostninger udgør mere en 100 pct. af omkostningsrammerne, skal de dokumentere årsagerne til omkostningsniveauet over for Forsyningstilsynet. Det betyder, at i de tilfælde, hvor indtægtsrammen recalibreres i en opadgående retning, skal Forsyningstilsynet vurdere, hvorvidt årsagerne til det højere omkostningsniveau skyldes eksogene forhold, eller om transmissionsvirksomheden har undladt at reagere på reguleringens indlagte effektiviseringsincitament og dermed ikke kan få sin omkostningsramme fuldt ud opjusteret.

I en tid med grøn omstilling og deraf stigende elektrificering af samfundet stilles der krav om investeringer i hele elinfrastrukturen. Omkostningsniveauet må derfor forventes at være strukturelt stigende i en længere årrække. Hvis ikke indtægtsrammerne løbende justeres tilstrækkeligt via tillæg, vil det øge sandsynligheden for, at Energinets regulerede selskaber udtages til kontrol af vedvarende ineffektivitet i hver reguleringsperiode, hvilket ikke synes hensigtsmæssigt.

En bestemmelse, som giver anledning til en potentiel tung dokumentationsbyrde for virksomhederne, og som risikerer at føre til en administrativ nedsættelse af indtægtsrammen, vil udgøre en unødvendig risiko ift. at øge investeringsniveauet og det øvrige omkostningsniveau. Det forstærkes yderligere, hvis ikke reguleringen imødekommer ansøgningsbaserede tillæg i tilstrækkeligt omfang.

Bestemmelsen vil desuden være en overregulering, da en række andre mekanismer i reguleringen sikrer effektivitet. Samlet set vil den modvirke understøttelse af samfundets interesse i, at elnettet udvides i tide og ikke bliver en barriere for den grønne omstilling.

Green Power Denmark mener derfor ikke, at bestemmelsen skal implementeres i indtægtsrammereguleringerne for Energinet, ligesom den lignende bestemmelse bør fjernes fra indtægtsrammereguleringen for netvirksomheder.

Effektiviseringskrav

Det fremgår af udkastene til bekendtgørelserne, at *”Det samlede effektiviseringskrav kan bestå af summen af et generelt effektiviseringskrav og et individuelt effektiviseringskrav fastsat af Forsyningstilsynet under hensyn til forsyningssikkerheden”*. Der er ikke nogen bestemmelser til sikring mod dobbelttælling.

Det mener Green Power Denmark er både usagligt og uhensigtsmæssigt, da der i praksis vil være overlap mellem estimeringen af det individuelle effektiviseringspotentiale og den generelle produktivitetsudvikling, som løbende sker i det regulerede selskab.

Nettab

Forsyningstilsynet lægger op til, at nettab skal dækkes ved en teknisk beregning af ”kompensation for nettab” – reelt et tillæg til indtægtsrammen. Beregningsmetoden fremgår af bilag 1 i indtægtsramme- og reguleringsregnskabsbekendtgørelsen vedr. den systemansvarlige virksomhed. Uanset hvilken af Energinet koncernens virksomheder, hvor nettabsomkostningen placeres, er det Green Power Danmarks erfaring, at det er særdeles vanskeligt at fastsætte en beregningsteknisk metode for kompensation af nettab. For så vidt angår distributionsvirksomhederne, udestår der for indeværende en justering af beregningen for kompensation for nettab i henhold til, at netselskabernes omkostninger til VE-produktion skal omfattes af beregningen. Energistyrelsen er gjort opmærksom på problemstillingen. I henhold til beregningen i bilag 1 i høringsudkastet, fremgår det fx ikke tydeligt, hvordan den såkaldte ”transporterede mængde” opgøres og det er derfor uklart, hvordan kompensation for nettab opgøres.

Det er vigtigt, at det grundigt overvejes, hvordan det i praksis sikres at grundlaget for beregningen af kompensation for nettab giver et rimeligt resultat, og afspejler de ændringer i nettabsmønstret som følger af den grønne omstilling. På den baggrund opfordrer Green Power Denmark Forsyningstilsynet til at genoverveje metoden for at fastsætte et indtægtsrammeelement til dækning af nettabsomkostninger.

Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager transmissionsvirksomhed af elektricitet samt Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionselskaber

Det generelle effektiviseringskrav

Det fremgår af bilag 1 til udkastene til bekendtgørelserne, at Forsyningstilsynet vil anvende industriens generelle produktivitetsudvikling som sammenlignelig branche, når det generelle effektiviseringskrav skal fastsættes.

Det kræver imidlertid stor forsigtighed at sammenligne produktivitetstal på tværs af brancher, og det er vanskeligt at anvende én branches produktivitetsudvikling som udtryk for en anden branches mulighed for at effektivisere. Særligt gælder det ved sammenligning af forsyningsbranchen med industrien, at mange industrivirksomheder har nogle muligheder for at øge produktiviteten, som forsyningsbranchen ikke har. Det kan

fx være at flytte dele af produktionen til udlandet. Det kan også være at udvide deres forretning til nye produkter eller områder eller tilpasse deres produktion som følge af ændringer i priserne. Det vil ofte være vanskeligt eller umuligt for forsyningsselskaber – enten af regulatoriske årsager eller praktiske årsager. Herudover er produktiviteten på konkurrenceudsatte markeder også drevet af muligheden for, at nye og mere produktive virksomheder kan implementere ny teknologi og dermed udkonkurrerer eksisterende virksomheder. Produktivitetsforbedringer på konkurrencemarkeder er derfor umiddelbar, og skal i modsætning til monopolregulerede elnetvirksomheder ikke afvente en selskabsøkonomisk afvejning af eksisterende afskrivninger overfor fremadrettede driftsgevinster.

På baggrund af ovenstående er det Green Power Danmarks holdning, at udmøntningen af det generelle effektiviseringskrav baseres på produktivitetsindekset for markedsræssig økonomi og et forsigtighedshensyn på minimum 25 %. Såfremt metoden i bilag 1 tænkes anvendt i reguleringen i Energinets øvrige regulerede selskaber, gælder bemærkningen også disse.

Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager systemansvarlig virksomhed.

Energinets systemansvarlig virksomhed bærer det overordnede ansvar for at sikre den danske forsyningssikkerhed. Til dette formål indkøber Energinet systemydelser der har til formål at sikre balancen mellem forbrug og produktion. Indkøbet af systemydelser er dermed et essentielt redskab for, at Energinet kan varetage deres systemansvar og sikre forsyningssikkerheden. Behovet for systemydelser er varierende og afhænger af situationen i elsystemet. I takt med at elsystemet bevæger sig over til et 100 pct. vedvarende energisystem, er der stor usikkerhed om, hvilken betydning dette kommer til at have for behovet for systemydelser. Af den grund finder Green Power Danmark det bekymrende, at man ønsker at omfatte Energinets indkøb af systemydelser af en indtægtsramme-regulering, selvom der gives tillæg baseret på årets udgifter. Herudover kan transformation af energisystemet ligeledes medføre øgede omkostninger for Energinets systemansvarlig virksomhed, såsom et øget ressourcebehov til at håndtere udfordringerne i et 100 pct. grønt energisystem eller til markedsudvikling, der er nødvendig for at inkorporere store mængder vedvarende energi. Opgaver som disse, der er et direkte resultat af den grønne omstilling, bør derfor kunne medføre en højere indtægtsramme i tilfælde af, at omkostninger til at løse opgaverne overstiger den gældende indtægtsramme.

Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager datahub.

Der er behov for styring af datahubbens drift og udvikling. Dette bør en ny indtægtsrammebekendtgørelse kunne bistå med. Green Power Danmark og datahubbens brugere (netvirksomheder og elleverandører) har set meget overraskende og problematiske forsinkelser af datahubbens udvikling de seneste år.

I marts 2022 var Energinets anbefaling go-live af DataHub 3.0 den 15. oktober 2022. I maj 2022 meddelte Energinet en udskydelse, der forlænger udviklingen af DataHub 3.0 med minimum ét år i forhold til udmeldingen omkring go-live i oktober 2022.

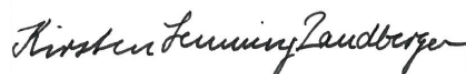
For datahubbens brugere og i sidste ende elkunderne er sådanne overraskelser meget bekostelige, og det vil være gunstigt, hvis den nye bekendtgørelse kan give Forsyningstilsynet redskabet til at få ressourcer kanaliseret til og fastholdt på datahubbens kerneområde.

Der lægges i udkastets § 15 op til, at den, der varetager datahub, skal have mulighed for (ramme til) at efterkomme brugerønsker. Også dette kan være rigtig godt, men det kan blive en tung proces. Hvis fx vi ønsker noget ændret tarifering og dette vurderes at være et brugerønske, så bliver der flere godkendelser fra Forsyningstilsynet inden virkeliggørelse.

Desuden skal Forsyningstilsynet være meget opmærksomme på at definere brugere. Brugere er netvirksomheder og elleverandører for hvilke der skal udveksles data og dannes afregningsgrundlag. Dette er samtidigt datahubbens kerneopgave.

Såfremt der er behov for uddybning af ovenstående, står Green Power Denmark til rådighed.

Med venlig hilsen

Kirsten Lemming Zandbergen
klz@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 22 75 04 76

Lauge Andréa Nobili

Fra: EM NH JURA
Sendt: 24. november 2022 08:16
Til: 1 - FSTS Forsyningstilsynet
Emne: Høringssvar til udkast til bekendtgørelser om indtægtsrammeregulering af Energinet

Til Forsyningstilsynet

Nævnenes Hus har modtaget Forsyningstilsynets høring over udkast til fire bekendtgørelser om indtægtsrammeregulering af Energinet.

Reglerne giver en klageadgang til Energiklagenævnet, hvor Nævnenes Hus estimerer, at Energiklagenævnets behandling af de sager, som nævnet vil modtage som følge af reglerne i bekendtgørelserne, vil påføre Nævnenes Hus en merudgift på 0,2 mio. kr. årligt.

Beregningen er foretaget med udgangspunkt i, at Nævnenes Hus forventer at modtage et mindre antal klagesager, men at disse sager er af en relativt kompleks karakter.

Med venlig hilsen

CHARLOTTE PLOUMANN BRUUN

Fuldmægtig, cand.merc.jur
Jura

Nævnenes Hus
Erhvervsministeriet
Toldboden 2
DK - 8800 Viborg
www.naevneneshus.dk
jura@naevneneshus.dk
Tlf.: 72 40 56 00

Nævnenes Hus er ansvarlig for behandling af de personoplysninger, vi modtager fra dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside: <https://naevneneshus.dk/om-os/privatlivspolitik/>. Nævnenes Hus gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du ikke er den tilsigtede modtager, bedes du straks underrette afsenderen ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, skal vi gøre klart, at enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail og dennes indhold kan være ulovlig.

Forsyningstilsynet

post@forsyningstilsynet.dk

Kopi til lara@forsyningstilsynet.dk

21. november 2022

Vores ref.: CAHNO

Dok. ansvarlig: CAHNO

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse for økonomisk regulering af systemansvarlig virksomhed

Indledningsvis vil vi gerne takke for denne mulighed for at kommentere på bekendtgørelser vedr. den nye økonomiske regulering af Energinet.

Ørsted bakker i almindelighed op om øgede incitamentter til effektiv drift af monopolvirksomheder. Vi er dog bekymret for indførelsen af en indtægtsrammeregulering i denne tid og særligt for systemansvarsdelen af Energinet.

Elsystemet står over for grundlæggende ændringer i den kommende tid. Både forbrug og produktion skal øges kraftigt for at realisere et klimaneutralt Europa i 2050. Det medfører et behov både for massive nyinvesteringer og for at finde de smarte løsninger, der gør det muligt at transportere endnu mere energi gennem de kabler og rør, der allerede er etableret.

På investeringssiden betyder det, at Energinet næsten ikke kan investere for meget. Der findes så mange no-regret investeringer frem mod 2050, at omkostningen ved for få investeringer næsten altid vil være større, især hvis man medregner tab hos de aktører, der er afhængige af, at Energinet har infrastrukturen klar til deres investeringer. Samtidig kan Forsyningstilsynet næppe benchmarke Energinets investeringer op imod andre TSO'ers investeringer med samme effektivitet som det i dag sker for netvirksomhederne.

For systemansvar findes der endvidere en lang række udviklingsopgaver, som ikke findes hos netvirksomhederne. Hastigheden i løsningen af disse udviklingsopgaver kan påvirke de samlede omkostninger ved den grønne omstilling ret markant. Der skal fx udvikles omkostningsægte og innovative tariffer, som skal sende omkostningseffektive prissignaler til brugerne af nettet, ligesom der skal udvikles et markedsdesign for offshore budzoner, som understøtter investeringer. Der kan hurtigt opstå nye og uventede opgaver af samme karakter, som ikke er fanget i historiske omkostninger, og som ikke kan vente i et år på en administrativ godkendelse.

Vi opfordrer derfor Forsyningstilsynet til at gentænke den foreslåede regulering.

Med venlig hilsen
Ørsted

Casper Hvilsted Nørgaard
Lead Regulatory Advisor

cahno@orsted.com
Tlf. +4599558283

Energinet
Tonne Kjærsvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
23. november 2022

Forfatter:
MBL

NOTAT

HØRINGSSVAR – BEKENDTGØRELSE OM INDTÆGTSRAMME OG REGULERINGSREGNSKAB FOR DEN, DER VARETAGER DATAHUB

1. Indledning

Energinet kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar på Forsyningstilsynets ”Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager datahub”.

Høringssvaret er opdelt i generelle og specifikke bemærkninger. De generelle bemærkninger har en overordnet karakter eller vedrører forhold, som ikke direkte fremgår af bekendtgørelsen, mens de specifikke bemærkninger refererer eksplicit til bekendtgørelsens paragraffer.

2. Generelle bemærkninger

- 1) *Udskydelse.* Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har udarbejdet et udkast til lovforslag om ændring af loven, herunder med intention om udskydelse af den nye regulerings ikrafttrædelse for Datahub. Energinet anerkender, at Forsyningstilsynet ud fra et forsigtighedsprincip har valgt at sende bekendtgørelsen for Datahub i offentlig høring, da ændringsloven ikke er fremsat og vedtaget endnu. Det er dog Energinets klare opfattelse og forventning, at udskydelsen kommer til at ske, hvorfor Energinet udelukkende anser bekendtgørelsen som en risikoafdækning fra Forsyningstilsynet side og dermed ikke anser bekendtgørelsen som værende endelig og i overensstemmelse med de politiske ønsker og beslutninger på området. Energinet anser endvidere nærværende bekendtgørelse som udarbejdet i en alt for forhastet proces, hvormed reguleringen med baggrund heri risikerer ikke i tilstrækkelig grad at understøtte Energinets nødvendige rolle i den grønne omstilling samt ikke at skabe en bæredygtig selskabsøkonomi.
- 2) *Omkostningsramme.* Bekendtgørelsen regulerer i princippet et enkelt IT-system (Datahub) med dertil knyttet service til aktører i samfundet. Energinet vil løbende opleve store forskydninger mellem drift og afskrivninger (f.eks. drevet af, at IT-systemet er færdigafskrevet, før et nyt er etableret). Energinet anbefaler, at omkostningsrammen i stedet for at være baseret på drift og afskrivninger baseres på drift og omkostninger til aktivering. Dermed reguleres en omkostningsbase, der ikke er varierende som følge af graden af aktivering og afskrivning. Aktiverede omkostninger ved overgangen til reguleringen bør indregnes som en underdækning, så omkostningsdækningen for disse ikke bortfalder.
- 3) *Forrentning.* Når forrentningsgrundlaget med den opstillede model vil være baseret på den bogførte værdi af et enkelt IT-system (Datahub), vil vil forrentningsgrundlaget være

kraftigt varierende over tid. Dette er fint sammenhængende med kapitalbindingen, men er i ringe grad repræsentativt for aktivitetens risiko. Energinet går gerne i videre dialog med Forsyningstilsynet om drøftelse af en hensigtsmæssig forrentningsmodel.

- 4) *Omkostningsudvikling.* Datahub overgår til den nye regulering netop samtidig med, at Datahub 2.0 er ved at blive erstattet af Datahub 3.0, der i langt højere grad end Datahub 2.0 er forberedt til at kunne understøtte markedet i den grønne omstilling. Udviklingsprocessen forventes at løbe over de næste ca. 2,5 år, hvor Datahub-aktiviteten i denne periode vil have driftsrelaterede omkostninger til såvel det eksisterende Datahub-system som det fremtidige. Alle omkostninger til Datahub 3.0-systemet vil derfor i udgangspunktet ikke være repræsenteret i omkostningsreferencerammen. Energinet anbefaler, at Forsyningstilsynet i § 32 indfører, at nødvendige meromkostninger til Datahub 3.0-systemet er tillægsberettigede, idet denne transition medfører en betydelig risiko for, at Datahub-aktiviteten regulatorisk klassificeres som værende vedvarende ineffektiv.
- 5) *Effektiviseringspres.* Udkastet til bekendtgørelsen skriver ikke konkret, hvordan effektiviseringskravet til Datahub opgøres. Energinet henviser til Energinets hørings svar til Forsyningstilsynets "*Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager transmissionsvirksomhed af elektricitet*" for generelle vurderinger i relation til udmøntning af effektiviseringskrav. Følgende kan dog fremhæves i relation til bekendtgørelsen for Datahub:
- *Vedvarende ineffektiv.* Vedvarende ineffektiv vurderes allerede ved første kronens overskridelse af indtægtsrammen (grænsen er 100% af indtægtsrammen). Dette er en markant skærpelse i forhold til reguleringen af netselskaberne, der har en grænse på 105%, jf. § 43 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Dette er samtidig i modstrid med at skabe en regulering uden uhensigtsmæssige administrative omkostninger. I en periode med store krav til den grønne omstilling og generelle prisstigninger, som ikke er konsekvente og kan afvige meget fra sektor til sektor, er en 100%-grænse meget uhensigtsmæssig. 100%-grænsen efterlader potentielt Energinet i en situation med meget høje dokumentationskrav på forhold, som Energinet ikke kan påvirke. Energinet foreslår, at der anvendes en 105%-grænse i lighed med den øvrige sektor.
 - *Aktivitetstudvidelse.* Bekendtgørelsen fastsætter ikke automatiske indikatorer, som det ses for elnetselskaberne, jf. § 25 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Energinet er enig i, at det generelt er vanskeligt at finde gode indikatorer for den fremtidige udvikling (og deraf følgende automatiske rammejusteringer) for Datahub. Konsekvensen er dog uanset, at Datahub alene kan få rammeudvidelser til understøttelse af det stigende aktivitetsomfang i den grønne omstilling som følge af tillæg og recalibrering og dermed underlægges den deraf følgende procesrisiko og risiko for forsinkelser. Dette skærper konsekvensen af den lave grænse for vedvarende ineffektivitet.
 - *Dobbelttælling.* Bekendtgørelsen beskriver ikke, at Datahub ligesom netselskabene maksimalt kan blive pålagt det største af det generelle og det individuelle effektiviseringskrav, jf. § 13 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Det er Energinets vurdering, at der bør indarbejdes en lignende sikring i indtægtsrammereguleringen for at sikre, at det generelle og det individuelle effektiviseringskrav ikke overlapper. Det skyldes, at det normalt er meget svært at korrigere estimeringen af det individuelle effektiviseringspotentiale for den generelle produktivitetsudvikling, som løbende sker i det regulerede selskab.
- 6) *Administrative konsekvenser.* Følgende fremgår af side 3 i Høringsbrevet: "*Forsyningstilsynet vurderer dog, at de nye bekendtgørelser ikke medfører yderligere administrative omkostninger for de pågældende selskaber i Energinet-koncernen, der omfattes af den nye økonomiske regulering*". Det er Energinets vurdering, at Forsyningstilsynet stærkt vurderer de administrative konsekvenser. Erfaringerne er, at overgangen til indtægtsrammereguleringerne af de danske vand- og spildevandsselskaber og elnetvirksomhederne har medført betydelige administrative omkostninger, som dels består af forøgede engang-

somkostninger ved selve overgangen til den nye regulering, og dels forøgede omkostninger til løbende administration for både regulator og selskaber. Dette understøttes blandt andet af Evaluering af vandsektorloven fra 2013 (se dette [link](#)).

3. Specifikke bemærkninger

- a) Til § 1, stk. 1: Det bør præciseres, at reguleringen omfatter datahubaktiviteten som præciseret i § 2, stk. 4 og ikke selve virksomheden Energinet Datahub A/S. ”Datahubansvarlige virksomhed” bør generelt rettes til datahubaktiviteten i bekendtgørelsen.
- b) Til § 6, stk. 4: Her beskrives i relation til den systemansvarlige virksomhed – det bør være den datahubaktiviteten.
- c) Til § 7, stk. 3: Bekendtgørelsen beskriver, at forretningsgrundlaget udgør selskabets nedskrevne bogførte værdier af selskabets aktivbase. Det bemærkes, at det ikke er en retvisende metode for at give Datahub (som er meget lidt aktivtung) et risikojusteret afkast, da risikoen ikke er fuldt afspejlet i aktivbasens størrelse. Forretningen bør derfor baseres på en anden og mere retvisende metode som f.eks. et avancetillæg i overensstemmelse med transfer pricing-regler.
- d) Til § 10, stk. 1: Omkostninger til datahubaktiviteten vil i overvejende grad følge lønudviklingen, idet løn vil være den overvejende del af omkostningsbasen. Energinet vurderer, at en fordeling mellem de to indeks på 80% løn og 20% materiale er mere retvisende end hhv. 50% og 50%. Energinet går gerne i videre dialog om pristalsjustering.
- e) Til § 11, stk. 1: Det bør præciseres, hvordan hensynet til Forsyningssikkerheden skal forstås.
- f) Til § 13, stk. 1: Her omtales den systemansvarlige – det bør være datahubaktiviteten.
- g) Til § 14, stk. 3, nr. 3: Datahubaktiviteten har ikke egen, selvstændige tarif. Evt. manglende betaling har ikke tidligere haft en fordelingsnøgle mellem selskaberne. Tab som følge af erstatningsansvar hos eksterne aktører bør tilføjes listen.
- h) Til § 15, stk. 2: Energinet har gennem mange år haft et tæt og formaliseret samarbejde med markedsaktørerne omkring brugerdrevet udvikling. Med den hastige udvikling af markedet er det væsentligt, at en model for brugerdrevne ønsker foreligger i umiddelbar forlængelse af reguleringens ikrafttrædelse, idet der ellers vil være risiko for, at brugerdreven udvikling standses grundet risiko for manglende finansiering. Energinet anbefaler, at en model tager afsæt i det etablerede samarbejde.
- i) Til § 17, stk. 4: Det er u hensigtsmæssigt at bruge anlægsværdien ved idriftsættelse til beregning af den årlige udvidelse eller indskrænkning af det samlede forretningsgrundlag, idet der bogføres omkostninger på projekterne efter denne dato. Hvis samme tilgang anvendes ift. at justere afskrivningsrammen, vil Datahub endvidere ikke få tillæg til de fulde faktiske omkostninger af anlægget, og vil derfor skulle bære differencen frem til rekalkulering.
- j) Til § 18, stk. 1: Datahub stilles væsentligt ringere end elnetvirksomhederne, da Datahub allerede skal dokumentere årsagerne til omkostningsniveauet ved en 100%-grænse.

-
- k) Til § 18, stk. 2: Det vurderes, at en cyklisk omkostningsprofil for Datahub ikke kun drives af aktiver, hvis økonomiske levetid udrinder inden for en kort tidshorisont. Det skyldes, at omkostningerne i Datahub ikke er meget capex-tunge, men er meget påvirket af den øgede aktivitet i markedet, herunder som følge af den grønne omstilling.
- l) Til § 19, stk. 2: Forsyningstilsynet kan ikke ændre de faktiske låneomkostninger, der fastsættes af långiver, men Forsyningstilsynet kan eventuelt ændre indtægtsdækningen for de faktiske låneomkostninger, såfremt Forsyningstilsynet kan dokumentere, at låneomkostningerne ikke er på markedsvilkår. Energinet indgår gerne i videre drøftelse herom efter udskydelse af reguleringen.
- m) Til § 19, stk. 4: *"transmissionsvirksomheden"* bør ændres til datahubaktiviteten.
- n) Til § 20, stk. 4: Se generel bemærkning nr. 2 om grundlag for omkostningsramme.
- o) Til § 22, stk. 6: Se specifik bemærkning nr. g).
- p) Til § 22, stk. 9: *"transmissionsvirksomheden"* bør være *"differencesaldoen i forbrugernes favør"*.
- q) Til § 24: Reguleringsregnskabet bør aflægges for datahubaktiviteten – ikke virksomheden.
- r) Til § 27, stk. 2: 10% bør være 1%.
- s) Til § 18, stk. 1: Af § 38, stk. 1 i *"Bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder"* fremgår det, at vedvarende ineffektiv skal vurderes ved 105%. Energinet anbefaler, at også 105% benyttes som grænse i reguleringen af Datahub fremfor de angivne 100%.
- t) Til § 32, stk. 1: Seneste driftsomkostninger bør præciseres til 2022.

Energinet
Tonne Kjærsvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
23. november 2022

Forfatter:
KKR/MBL

NOTAT

HØRINGSSVAR – BEKENDTGØRELSE OM INDTÆGTSRAMME OG REGULERINGSREGNSKAB FOR DEN, DER VARETAGER SYSTEMANSVARLIG VIRKSOMHED

1. Indledning

Energinet kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar til Forsyningstilsynets ”Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager Systemansvarlig virksomhed”.

Høringssvaret er opdelt i generelle og specifikke bemærkninger. De generelle bemærkninger har en overordnet karakter eller vedrører forhold, som ikke direkte fremgår af bekendtgørelsen, mens de specifikke bemærkninger refererer eksplicit til bekendtgørelsens paragraffer.

2. Generelle bemærkninger

- 1) Energinet bemærker, at nærværende forslag til ny økonomisk regulering af systemansvarlig virksomhed ikke har karakter af en regulering, der fremmer et samfundsøkonomisk sigte i udøvelsen af systemansvarlig virksomhed. Dertil bemærkes, at reguleringen i det foreliggende udkast synes at indeholde betydelige fejl, der måske er resultatet af en forhastet proces uden passende dialog og inddragelse af relevante parter. Helt overordnet er reguleringsforslaget baseret på principperne for en traditionel indtægtsramme (der lægger sig tæt på transmissions- og distributionsvirksomhedernes regulering), som er mest velegnet for sektorer, der er nået en udviklingsmæssig ’steady state’ og virksomheder med en betydelig aktivbase. Dette er ikke tilfældet for den systemansvarlige virksomhed i Energinet (herefter Systemansvar), som ser ind i en fremtid med betydelig vækst samtidig med, at den grundlæggende forretnings- og omkostningsstruktur er fundamentalt anderledes end transmissions- og distributionsselskabernes. Energinet bemærker videre, at denne bekendtgørelse tilsidesætter det udtrykte ønske fra Klima- Energi- og Forsyningsministeren om at gennemføre et servicetjek af lovgrundlaget og reguleringens understøttelse af de grønne ambitioner.
- 2) Konsekvenserne ved at indføre nærværende regulering er systematisk underfinansiering af Systemansvar, der betragteligt reducerer muligheden for, at Systemansvar kan understøtte de politiske aftaler om accelereret grøn omstilling. Derfor er det Energinets anbefaling, at denne bekendtgørelse ikke implementeres, og at der i stedet for arbejdes videre med at udvikle en langsigtet, samfundsøkonomisk optimal regulering, der tilvejebringer de rette incitamenter for Systemansvar vedrørende drifts- og samfundsøkonomi, så de politiske målsætninger om en accelereret grøn omstilling kan understøttes.

2.1 Behov for udskydelse af ikrafttrædelse af ny økonomisk regulering

- 3) *Udskydelse ved lov.* Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har udarbejdet et udkast til lovforslag om ændring af loven, herunder med intention om udskydelse af den nye reguleringens ikrafttrædelse for Systemansvar. Energinet anerkender, at Forsyningstilsynet ud fra et forsigtighedsprincip har valgt at sende bekendtgørelsen for Systemansvar i offentlig høring, da ændringsloven ikke er fremsat og vedtaget endnu. Det er dog Energinets helt klare opfattelse og forventning, at udskydelsen kommer til at ske. Energinet anser således udelukkende nærværende bekendtgørelse som en procesmæssig forpligtigelse for Forsyningstilsynet i det tilfælde, at lovforslaget vedrørende udskydelse mod forventning ikke vedtages ved lov i 2022. Energinet anser på ingen måde bekendtgørelsen som værende endelig og i overensstemmelse med de politiske ønsker og beslutninger på området.
- 4) *Bekendtgørelsen afspejler ikke en systemansvarlig virksomhed.* Energinet anser endvidere nærværende bekendtgørelse som udarbejdet i en alt for forhastet proces, hvormed reguleringen med baggrund heri ikke understøtter en bæredygtig og effektiv selskabsøkonomi, der muliggør understøttelse af den politisk ønskede omstilling af energisektoren i Danmark. Energinet vurderer, at nærværende bekendtgørelse ikke i tilstrækkelig grad understøtter eller afspejler aktiviteterne i en systemansvarlig virksomhed.

Energinet finder det stærkt bekymrende, at bekendtgørelsen i høj grad læner sig op ad reguleringen af transmissions- og distributionsselskaber uden i tilstrækkelig grad at håndtere de afgørende forskelle, der er gældende for systemansvarlig virksomhed, herunder særligt forretningsgrundlag, den begrænsede aktivbase, bagatelgrænser for aktiviteter samt behov for hastighed og økonomisk handlerum til håndtering af politiske ambitioner i den grønne omstilling og den aktuelle energikrise. Helt konkret er den foreslåede indtægtsrammeregulering designet til en capex-tung forretningsmodel og dermed ikke passende for en opex-præget forretningsmodel, som er gældende for Systemansvar.

Energinet anerkender, at bekendtgørelsen på flere områder lever op til den gældende lovgivning. Der er dog tale om en lovgivning, som efter ministerens tidligere udmelding bør ændres med henblik på udskydelse, og hvor der pågår drøftelser mellem KEFM, ENS, FSTS og Energinet om behov for lovændring for at sikre en bedre understøttelse af systemansvarlig virksomhed. Den igangværende proces for dette arbejde er ikke færdiggjort inden offentliggørelse af bekendtgørelsen. Energinet vil appellere til, at denne proces færdiggøres inden relevante bekendtgørelser udarbejdes. Forsyningstilsynet bør derfor efter Energinets opfattelse trække bekendtgørelsen tilbage og genopstarte arbejdet senere med en forventet ikrafttrædelse af en ny regulering pr. 01.01.2024. Energinet anser det derfor som afgørende, at lovforslaget om ændring af loven vedtages, således at ikrafttrædelsen af ny økonomisk regulering af systemansvarlig virksomhed udskydes med henblik på at etablere en regulering, der understøtter Energinets nødvendige rolle i den grønne omstilling og en bæredygtig og effektiv selskabsøkonomi.

- 5) *Energinet bistår gerne med oplysninger til Forsyningstilsynet.* Systemansvar adskiller sig på en række centrale punkter fra transmissionsselskaber og distributionsselskaber, herunder aktivbase, omkostningsstruktur, risikoprofil og aktivitetsportefølje. Energinet bistår gerne med oplysninger til Forsyningstilsynet herom. Energinet har allerede i 2021 udarbejdet notater på centrale områder, hvor Systemansvar adskiller sig fra transmissionsselskaber og har efter anmodning indgået i dialog med Forsyningstilsynet med henblik på at viderebringe information, som vil sikre afsøgning af regulatoriske løsningsmuligheder, der kan understøtte en bæredygtig selskabsøkonomi samtidig med en optimering af Energinets værdiskabelse i den politisk besluttede grønne omstilling. Energinet har eksempelvis fremsendt notater for Systemansvar vedrørende forrentning, forretningsplan, påvirkelige og upåvirkelige omkostninger samt differencer. Energinet mener ikke, at nærværende bekendtgørelse afspejler eller håndterer disse kritiske forskelle i tilstrækkelig grad, hvormed reguleringen vil give anledning til en række store regulatoriske udfordringer, jf. også yderligere konkrete bemærkninger nedenfor. Energinet opfordrer på den baggrund kraftigt til, at Forsyningstilsynet indgår i en dialog med Energinet omkring mulige regulatoriske løsninger, der understøtter en økonomisk effektiv og bæredygtig systemansvarlig virksomhed.

Energinet bemærker i den forbindelse, at udarbejdelsen af reguleringen for transmissions-selskaber i Energinet har pågået i over to år på baggrund af Forsyningstilsynets anmodning om grundig dialog med Energinet. Til sammenligning er bekendtgørelsen for Systemansvar efter Energinets kendskab udarbejdet på få uger.

2.2 Indtægtsrammereguleringen understøtter ikke en bæredygtig, effektiv selskabsøkonomi

- 6) *Økonomisk selskabstømning*. Energinet vurderer, at bekendtgørelsen medfører en økonomisk selskabstømning af Systemansvar. Det primære forhold, der medfører denne selskabstømning, er et manglende forrentningsgrundlag til kompensation for reguleringens indbyggede risici. De økonomiske risici udgøres af systematisk underdækning vedr. net-tabsomkostninger, bagatelgrænse for justering af omkostningsrammen samt systematisk økonomisk tab som følge af asymmetri i håndteringen af differencer og over-/underskud (de forskellige forhold uddybes yderligere i nedenstående generelle bemærkninger eller i de efterfølgende specifikke bemærkninger). Den systematiske selskabstømning kombineret med en tynd kapitalisering (egenkapitalen udgør ca. DKK 100 mio.) medfører, at Systemansvar på meget kort tid kan miste hele egenkapitalen. Systemansvar kan således på kort tid risikere konkurs, da det ikke i tilstrækkelig grad er muligt at opkræve de nødvendige eltariffer hos elforbrugerne og optage lån.
- 7) *Risiko for ekspropriation og deraf følgende ulovlig regulering*. Når reguleringen ikke giver mulighed for at opnå overskud i Systemansvar, men påfører Systemansvar risiko, der kan resultere i selskabsøkonomisk underskud, vil Systemansvar over tid tabe al egenkapital. Dette betyder, at der kan være tale om et ekspropriativt indgreb, som kun kan ske i henhold til lov og med fuld erstatning, jf. Grundlovens § 73. Da ekspropriative indgreb således udelukkende kan ske ved lov, er det ikke lovligt ved bekendtgørelse at indføre sådanne indgreb.
- 8) *Forrentning*. Forrentningen for Systemansvar bygger på principperne fra transmissions- og distributionsvirksomhedernes regulering, hvor det centrale element er en forrentning af anlægsaktiver på baggrund af en WACC-sats. Energinet vurderer på baggrund af definitionen af aktiver, jf. bemærkning til § 2 nr. 2, at Systemansvar ikke ejer aktiver, der kan indgå i forrentningsgrundlaget, hvilket ligger i forlængelse af Forsyningstilsynets vurdering, "... idet El-SO udelukkende har ét finansielt anlægsaktiv og omsætningsaktiver, som jf. afsnit 3 ikke indgår i aktivbasen, vil El-SO's regulatoriske aktivbase som udgangspunkt være 0.", jf. Forsyningstilsynets notat "Aktivbasen for Energinet ELSY-Systemansvar A/S" af 30. august 2021. Dermed vil den beskrevne forrentningsmodel ikke give anledning til en forrentningsindtægt eller opbygning af egenkapital til håndtering af de økonomiske risici, som bekendtgørelsen medfører. Dette er ikke bæredygtigt for en aktivitet, der ikke er risikofri (selv hvile-i-sig-selv-regulering har en forrentningsindtægt). Indtægtsrammereguleringen indfører væsentlige risici, hvorfor det er afgørende, at der etableres en risikokompensation i indtægtsrammen. Energinet har på baggrund af en analyse af EY anbefalet at benytte en transfer pricing-baseret model med avancetillæg, hvor omkostningsbasen anvendes som forrentningsgrundlag, til at indregne et risikojusteret afkast. Modellen er beskrevet i notatet "Forrentning i Elsystemansvar" af 9. april 2021, som er fremsendt til Forsyningstilsynet. Energinet har ikke hørt yderligere fra Forsyningstilsynet herom, men indgår gerne i videre dialog med Forsyningstilsynet om mulige forrentningsmodeller.
- 9) *Nettab*. Den beskrevne model for indregning af tillæg til dækning af omkostninger til nettab medfører en betragtelig risiko for løbende underskud. I den foreslåede metode til at opgøre kompensation for nettab fremskrives nettabet med udviklingen i den transporterede mængde elektricitet. Det fysiske nettab stiger med belastningen i anden potens og ikke lineært. Den transporterede elektricitet kan derfor ikke stå alene som forklarende parameter for udviklingen i nettab, da elektriciteten skal transporteres over længere afstande og der vil komme flere perioder med spidsbelastning. Den grønne omstilling flytter længere væk fra forbrugsstederne, hvilket giver højere nettab. Ligeledes vil en højere kapacitetsudnyttelse af elnettet i perioder med megen VE resultere i flere perioder med spidsbelastning, som også vil øge nettabet proportionalt mere end den transporterede elektricitet. Med de politiske ambitioner for en grøn omstilling med betydelig mere havvind og Danmark som nettoeksportør af elektricitet, forventer Energinet, at ovenstående

tendenser vil blive forstærket løbende. Den foreslåede regulering opfylder ikke lovens intentioner om at skabe incitament til at begrænse nettabet på kort og langt sigt ud fra et samlet samfundsøkonomisk sigte, da den giver incitament til at overinvestere i nettet for at reducere nettabet eller i yderste konsekvens ved at reducere flowet i transmissionsnettet. Nettabet indgår herudover allerede som en del af de businesscases, der lægges til grund for udbygningen af transmissionsnettet. Energinet opfordrer til, at incitament til begrænsning af nettab skabes uden økonomisk effekt.

- 10) *Effektiviseringskrav.* Et årligt samlet effektiviseringskrav er det centrale element i indtægtsrammereguleringens mål om at opnå en effektiv drift. Effektiviseringskravet udgøres af et generelt og et individuelt effektiviseringskrav. Energinet ser det som afgørende, at effektiviseringskravet tager udgangspunkt i, at Systemansvars aktiviteter typisk er forskelligartede og ofte har karakter af udviklingsopgaver inden for energimarkedet og -systemet. I mange tilfælde er der således ikke tale om velkendte og ensartede processer (eksempelvis produktionsanlæg), der løbende kan optimeres og effektiviseres. Et effektiviseringskrav, der tager udgangspunkt i eksempelvis industriens produktivetsforbedringer, kan således udhule den økonomiske ramme over tid. Energinet vurderer hertil, at det individuelle effektiviseringskrav er vanskeligt at opføre, idet der er få sammenlignelige virksomheder, hvilket kan give anledning til urealistiske effektiviseringskrav. Energinet vurderer det herudover yderst tvivlsomt, om det er muligt at lave en retvisende benchmarkingmodel, da den internationale benchmarking ikke er retvisende og ej heller obligatorisk for de europæiske systemansvarlige virksomheder. Energinet henviser til Energinets høringsvar til Forsyningstilsynets "*Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager transmissionsvirksomhed af elektricitet*" for generelle vurderinger i relation til udmøntning af effektiviseringskrav.
- 11) *Omkostninger, der finansieres af flaskehalsindtægter.* Jf. bekendtgørelsen (§ 2, stk. 1, nr. 5) friholdes omkostninger, der finansieres af flaskehalsindtægter, fra reguleringen. Energinet vurderer, at det, der bør friholdes, er de omkostninger, der potentielt kan finansieres af flaskehalsindtægter (jf. ACERs retningslinjer¹), men ikke nødvendigvis faktisk bliver finansieret af flaskehalsindtægter i et givent år. Vælges en tilgang, hvor omkostningerne friholdes i den udstrækning, at de faktisk bliver finansieret af flaskehalsindtægter i et givent år, kan der opstå store udsving i basen af omkostninger, der indgår i reguleringen. Derudover bør det præciseres, hvordan reguleringen for disse omkostninger er sammenhængende med den aktuelle bekendtgørelse for økonomisk regulering af Energinet (hvile-i-sig-selvreguleringen).
- 12) *Aktivitetsindikator.* Energinet bemærker, at bekendtgørelsen ikke indeholder en aktivitetsindikator, som reguleringen for elnetselskaberne gør. Energinet anerkender, at det ikke umiddelbart er hensigtsmæssigt at anvende en aktivitetsindikator, da det er vanskeligt at opføre en indikator, der afspejler den økonomiske udvikling. Fraværet af en aktivitetsindikator stiller isoleret set Systemansvar dårligere end elnetselskaberne, da den automatiske regulering af omkostningsrammen gør, at grænsen på 100 pct. for vedvarende ineffektivitet rammes hurtigere end elnetselskaberne. Samtidig sætter bekendtgørelsen for systemansvarlig virksomhed et skarpere loft over grænsen for vedvarende ineffektivitet end for netselskaberne, som har en tilsvarende grænse på 105 pct. Yderligere vil alle aktivitetsudvidelser skulle foretages gennem tillægsprocessen, hvor der er usikkerhed omkring det endelige økonomiske tillæg samt længerevarende sagsbehandlingstid. En begrænset finansiel robusthed og fraværet af risikokompensation i reguleringen vil give incitament til, at også helt åbenlyse samfundsøkonomiske tiltag ikke igangsættes før, at der er opnået sikkerhed for den regulatoriske behandling. Energinet ser det som uundgåeligt og som en meget uheldig effekt af reguleringen, at dette markant vil bremse Systemansvars aktiviteter i understøttelsen af accelerationen af den grønne omstilling.

¹ Se ACERs "*DECISION No 38/2020 OF THE EUROPEAN UNION AGENCY FOR THE COOPERATION OF ENERGY REGULATORS of 23 December 2020 ON THE METHODOLOGY FOR THE USE OF CONGESTION INCOME FOR THE PURPOSES REFERRED TO IN ARTICLE 19(2) OF REGULATION (EU) 2019/943 IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 19(4) OF REGULATION (EU) 2019/943*"

2.3 Indtægtsrammereguleringen forsinket den grønne omstilling

- 13) *Usikkerhed om det økonomiske styringsmål.* Systemansvar har løbende behov for at tilpasse eller opstarte nye aktiviteter, som ikke kan planlægges eller defineres på forhånd. Bekendtgørelsen medfører uklarhed om Systemansvars økonomiske ramme på både kort og langt sigt for sådanne aktiviteter i forhold til i dag. Dette skyldes, at Systemansvars aktiviteter de senere år har været i betydelig vækst, mens det er uklart, hvorvidt der gives tillæg for denne vækst, da den foreløbige omkostningsramme opgøres som de gennemsnitlige driftsomkostninger i årene 2020 og 2021 og afskrivninger fra året 2022 samt pristalskorrektion, hvorfra der skal søges om tillæg til øvrige omkostninger. Økonomisk usikkerhed vil føre til opbremsning af kritiske aktiviteter, da ansvarlig selskabsdrift indebærer en risikovægtet tilgang til igangsættelse af nye aktiviteter eller ændring i eksisterende.
- 14) *Lang sagsbehandlingstid.* Bekendtgørelsen indfører samtidig sagsbehandlingstider på op til 6 måneder i Forsyningstilsynet sammen med restriktive ansøgningsfrister. Hertil kommer sagsbehandlingstid i forbindelse med Energistyrelsens energifaglige vurdering af forretningsplanen. Energinet har over for relevante myndigheder illustreret og dokumenteret, hvordan Energinets deltagelse i det nordiske RCC-samarbejde kunne være blevet over to år forsinket, hvis dette havde skullet foregå under den beskrevne indtægtsrammeregulering. Årsagen til denne væsentlige forsinkelse skyldes, at RCC-samarbejdet var en udviklingsproces, hvor det ikke var muligt at klarlægge samtlige aktiviteter på forhånd, hvormed der blev lavet væsentlige revisioner undervejs i processen. En lang række øvrige systemansvarlige aktiviteter har samme karakter som RCC-samarbejdet, herunder IT-området, hvor IT-sikkerhed og digitalisering af kontrolcenteret er afgørende for en sikker og effektiv drift af transmissionsnettet med størst mulig markedsudvikling. Sektorkobling er ligeledes et område, der bliver et centralt element de kommende år, hvor flere reguleringer og energisystemer skal samtænkes. Disse områder vil således opleve betydelige scopeændringer over tid, hvilket vil kræve adskillige tillægsbehandlinger i Forsyningstilsynet, som kan forsinke arbejder og i sidste ende implementeringen i det danske og europæiske elsystem.

Forsinkelser i den grønne omstilling medfører i sidste ende en senere opnåelse af klimamålene med dertilhørende klimaeffekter, at det bliver mindre attraktivt for kommercielle aktører at investere i grønne teknologier, og at der opstår tabt værdiskabelse og samfundsøkonomi.

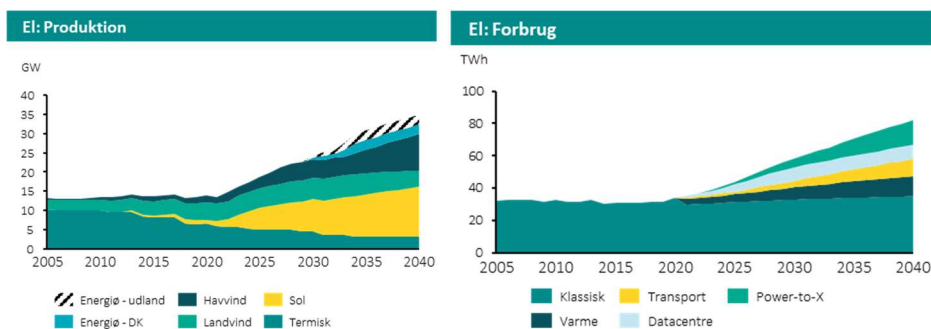
2.4 Energinets målkriterier for økonomisk regulering af Systemansvar

- 15) *Bekendtgørelsen skal understøtte de høje politiske klimaambitioner:* Den energipolitiske dagsorden har aldrig været mere aktuel i forhold til at løse klimaudfordringerne. Dette kan tydeligt aflæses i de politiske ambitioner og udspil på området, der blandt andet omfatter Energiøer, Power-to-X strategien, "Danmark kan mere II" og Esbjergdeklarationen. For at lykkedes med de politiske ambitioner skal Energinet udvikle og implementere løsninger, som ikke eksisterer i dag, samtidig med at løsningerne skal fungere på tværs af landegrænser. En stor andel af de høje ambitioner skal samtidig indfris allerede i 2030. Sideløbende har den aktuelle energikrise vist, at der med kort varsel kan opstå kritiske behov for uforudsete aktiviteter. Omfanget af Energinets rolle, og den usikkerhed Energinet står overfor, må ikke undervurderes.
- 16) *Agilitet og eksekveringskraft:* En succesfuld varetagelse af systemansvarsopgaven vil i takt med den accelererende grønne omstilling være stadigt mere betinget af omstillingsparathed, proaktivitet og hastighed. Dette gør sig både gældende i udviklingen af nye markeds-løsninger, i afvejningen mellem markeds- og anlægsløsninger og i den løbende system- og kontrolrumsdrift. Derfor skal en regulering af systemansvarlig virksomhed helt overordnet tilskynde til den nødvendige proaktivitet, agilitet og eksekveringskraft ved at bibeholde beslutnings- og eksekveringskraften hos Systemansvar og Energinets bestyrelse. Energinet finder ikke, at den nye økonomiske regulering opfylder disse betingelser, herunder blandt andet grundet at beslutninger truffet af Systemansvar og Energinets bestyrelse fremadrettet underlægges tidskrævende ansøgningsproces hos Forsyningstilsynet med restriktive ansøgningsfrister, ligesom Energistyrelsen skal foretage en Energifaglig vurdering af alle

aktiviteter i forretningsplanen. Dette gør sig gældende for både igangsættelse af nødvendige storskalaprojekter samt vigtige inkrementelle udvidelser af eksisterende aktiviteter.

- 17) *Økonomisk fleksibelt handlerum*: Energinet finder det bekymrende, at reguleringen ikke i tilstrækkelig grad understøtter et økonomisk fleksibelt handlerum, da dette er en grundlæggende betingelse for at opnå proaktivitet, agilitet og eksekveringskraft. Kun ved at tildele Systemansvar et fleksibelt økonomisk handlerum til at træffe de nødvendige kort- og langsigtede beslutninger uden unødige reguleringsmæssige risici er det muligt at opnå den nødvendige omstillingshastighed i energisystemet. Grænsen på 100 pct. af omkostningsrammen for vedvarende ineffektiv og fraværet af en aktivitetsindikator reducerer eksempelvis den økonomiske fleksibilitet i forhold til distributionselskaberne. Samtidig bør eksempelvis finansieringen af samfundsøkonomisk rentable aktiviteter ikke være betinget af ex ante godkendelses- og ex post tillægsansøgningsprocedurer hos Forsyningstilsynet. Ligeledes bør reguleringen give en klar økonomiske styringsramme ved overgangen til reguleringen, herunder for at det ikke på bagkant skal afklares, hvorvidt igangsatte aktiviteter kan indregnes i omkostningsrammen. Sådanne procedurer efterlader alene en forsinkende og fordyrende regulatorisk risiko på nødvendige, samfundsværdiskabende aktiviteter.

Helt grundlæggende er den foreslåede indtægtsrammeregulering bagudskuende og administrativ tung og mest velegnet i sektorer, som er nået en udviklingsmæssige 'steady state'. Det er ikke tilfældet for Systemansvars aktiviteter, som ser ind i en fremtid med betydelig vækst i nye aktiviteter for at muliggøre fremtidens elforbrug- og elproduktion i den grønne omstilling, jf. figur 1. Det kræver en mere fremadskuende regulering, der giver et tilstrækkeligt fleksibelt handlerum til at indfri de politiske og markeds-mæssige ønsker og behov. Konsekvensen af den foreslåede indtægtsrammeregulering bliver en opbremsning af den grønne omstilling.

Figur 1 Grafen til venstre viser udviklingen i sammensætningen af elproduktionen, mens grafen til højre viser udviklingen i sammensætningen af elforbruget. Data er baseret på historik og Energinets analyseforudsætninger.

- 18) *Transparens og dialog*: Alle aktører i og brugere af energisystemet er afhængige af et forudseende og innovativt Systemansvar, og Systemansvar er afhængig af markedsaktørers udbud og udvikling af ydelser til at balancere energisystemet både nu og i fremtiden. Derfor er det afgørende, at kort- og langsigtede tiltag i energisystemet udvikles i tæt dialog med aktører, myndigheder og brugere af energisystemet, så alle parter opererer med det bedst mulige udsyn for udviklingen af fremtidens løsninger. Energinet anerkender på den baggrund, at der skal udvikles dialogredskaber (lignende forretningsplanen og Den Langsigtede Udviklingsplan) ift. aktører, interessenter og myndigheder, som forpligter Systemansvar til fuld transparens, men ikke med henblik på at udgøre grundlag for en administrativ tung tillægsansøgningsprocedure hos Forsyningstilsynet, der giver økonomisk usikkerhed og forsinkelser i den grønne omstilling.
- 19) *Målstyring fremfor inputstyring*: Bekendtgørelsen understøtter ikke i tilstrækkelig grad en adfærd, hvor Systemansvar har fokus på mål, output og samfundsøkonomisk værdi fremfor optimering af selskabsdrift inden for en forud defineret omkostningsramme. Konkrete eksempler herpå er bindingerne på fysisk nettab, der modvirker en samfundsoptimal anvendelse af transmissionsnettet, bagatelgrænser for justeringer af omkostningsrammen

samt håndteringen af differencer, der fordrer en urealistisk høj præcision i budgetteringen af eksogene faktorer eller en løbende justering af eltarifferne. Det er afgørende for den grønne omstilling og et effektivt Systemansvar, at reguleringen ikke fokuserer på udviklingen i interne omkostninger i forhold til en prædefineret forventning som selvstændigt performancekriterium. Udviklingen i interne omkostninger skal betragtes i sammenhæng med realiserede mål og investeringer i nødvendige aktiviteter til at imødegå fremtidige udfordringer rettidigt og samfundsøkonomisk effektivt. Kompetencen til identificering af mål og kvantificering af performance bør fastholdes som en del af ejerrelationen, og det er Energinets bestyrelse, der er ansvarlig for målopfyldelse og udmøntning af evt. konsekvenser af manglende målopfyldelse. En regulering med denne grundstruktur vil medføre en fremadskuende regulering, som samtidig sikrer fokus på omkostningseffektive løsninger.

- 20) *Suboptimering*: Systemansvar påvirker langt større omkostninger end de rent interne driftsomkostninger i Systemansvar. Dermed opstår der risiko for suboptimering, hvis ikke reguleringen af Systemansvar medfører et klart incitament til samfundsøkonomisk optimering. Energinet finder, at reguleringen i høj grad fokuserer på de interne omkostninger i systemansvarlig virksomhed ud fra selskabsøkonomiske effektivitetsbetragtninger, herunder for nettab, minimumsgrænser for justeringer og effektiviseringskrav, hvilket kan bewirke en fordyrelse af de samlede omkostninger i energisystemet (eksempelvis omkostninger til systemydelse og nyinvesteringer). Over tid vil det medføre højere omkostninger til forbrugerne, hvilket er stik modsat intentionen med indførelsen af ny økonomisk regulering af Systemansvar. Dette er ikke ensbetydende med, at Systemansvar ikke skal have fokus på den interne produktivitet. Tværtimod, Energinet har i en årrække været underlagt internt produktivitetskrav af ejer og bestyrelsen. Dette fokus skal naturligvis fastholdes.
- 21) *Sektorkobling*: Sektorkobling er en helt central del af fremtidens energisystem, hvilket kræver, at Systemansvar har rammerne til intelligent at sammentænke el-, gas-, brint og andre systemer. Det er blandt andet formålet med, at Energinet har samlet systemansvaret for el og gas i ét selskab, da det skaber de bedste og nødvendige forudsætninger for en sikker, effektiv og grøn omstilling.

Imidlertid fokuserer den nye regulering entydigt på el-området, og forholder sig ikke til kerneområder som samspillet mellem el, gas og brint. Konsekvensen er regulatoriske barrierer for sektorkobling, hvor Systemansvar udelukkende kommer til at fokusere på el og negligere samfundsøkonomisk optimerende sektorkoblinger. Implikationen er langsommere grøn omstilling og politiske mål, der ikke bliver realiseret.

2.5 Indtægtsrammereguleringens effekt på administrative konsekvenser

- 22) *Administrative konsekvenser*: Forsyningstilsynet vurderer, at de nye bekendtgørelser ikke medfører yderligere administrative omkostninger for de pågældende selskaber i Energinet-koncernen, der omfattes af den nye økonomiske regulering, jf. høringsbrevet side 3. Det er Energinets vurdering, at Forsyningstilsynet stærkt undervurderer de administrative konsekvenser. Erfaringerne fra overgangen til indtægtsrammereguleringerne af de danske vand- og spildevandsselskaber og elnetvirksomhederne har medført betydelige administrative omkostninger, som dels består af forøgede engangsomkostninger ved selve overgangen til den nye regulering, hertil forøgede omkostninger til løbende administration. Det bemærkes, at de administrative omkostninger til overgangen til en ny regulering og til den løbende administration er betydelig for både regulator og de regulerede selskaber. Dette understøttes blandt andet af Evaluering af vandsektorloven fra 2013². Energinet vurderer, at der vil være markante administrative omkostninger til at håndtere reguleringen i både Energinet, Energistyrelsen og Forsyningstilsynet.

3. Specifikke bemærkninger

- a) Til § 2, nr. 2: *Aktivbase*. Aktivbase defineres i bekendtgørelsen som ”Aktiver til brug for varetagelse af systemansvarlig virksomhed”. Definitionen er uklar og bør præciseres i forhold

² https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Vand/evaluering_af_vandsektorloven_endeligrapport.pdf

til ejerskab, og om aktivtyperne goodwill og finansielle anlægsaktiver kan indgå i aktivbasen, der forrentes jf. eksempelvis Forsyningstilsynets notat ”*Aktivbasen for Energinet ELSY-Systemansvar A/S*” af 30. august 2021. Systemansvar ejer ikke de IT-aktiver, som anvendes til varetagelse af systemansvarlig virksomhed. Disse aktiver har siden 2018 været ejet af serviceselskaber eller moderselskabet, hvorfra omkostningerne relateret til afskrivninger og drift faktureres til Systemansvar. Bekendtgørelsens formulering herom et eksempel på, at reguleringen ikke afspejler den grundlæggende forretningsmodel og struktur, som ligger bag Systemansvar.

- b) Til § 2, nr. 6: *Differencer*. Energinet bemærker, at reguleringen ikke må stå i vejen for et tarifdesign, der kan medføre differencer i forhold til producenter.
- c) Til § 2, nr. 10: *Indtægter*. Når omkostninger, der kan finansieres af flaskehalsindtægter, ikke indregnes i omkostningsrammen, bør flaskehalsindtægter på indtægtssiden også friholdes fra reguleringen. Det bemærkes hertil, at nogle flaskehalsindtægter dækker driftsomkostninger og energiomkostninger i Systemansvar, nogle går til dækning af omkostninger i Eltransmission, mens resten henlægges.
- d) Til § 2, nr. 18: *Systemydelse*. Definitionen af systemydelser indeholder også omkostninger vedrørende balancemarkedet, regulerkraftmarkedet og modhandel, som udgør langt de største omkostninger i Systemansvar (forventet ca. DKK 15 mia. i 2022). Omkostningen modsvarer af en omtrent tilsvarende indtægt fra de aktører, der giver anledning til ubalancen, hvorfor disse markeder opgøres som den økonomiske nettoeffekt for Systemansvar i de regulatoriske regnskaber. Den økonomiske nettoeffekt bør også lægges til grund for opgørelsen af indtægtsrammen, da det kun er nettoeffekten, der har påvirkning på opkrævning af eltarifferne.
- e) Til § 4, stk. 2: *Foreløbig indtægtsramme*. Den endelige indtægtsramme for Systemansvar kendes først omtrent 1 år efter reguleringsåret er afsluttet. Dette er ikke hensigtsmæssigt, da det ikke muliggør rettidig ageren på differencer mellem igangsatte aktiviteter og rammer. Problemstillingen forstærkes af, at i takt med den accelererende grønne omstilling vil en succesfuld varetagelse af systemansvarsopgaven være stadigt mere betinget af omstillingsparathed, proaktivitet og hastighed. Den betydelige tidsforskydning i opgørelse af den endelige ramme i forhold til behovet for aktiviteter understøtter ikke disse betingelser.
- f) Til § 6: *Omkostningsrammen*. Bekendtgørelsen beskriver ikke, at omkostningsrammen skal justeres med en aktivitetsindikator. På baggrund af den grønne omstilling forventes Energinets aktiviteter at stige betydeligt fremadrettet. En manglende aktivitetsindikator vil stille Energinet dårligere end elnetselskaberne.
- g) Til § 7: *Forretningsrammen*. Energinet har i april 2021 fremsendt et notat til Forsyningstilsynet, hvori udfordringerne for Systemansvar ved en forrentningsramme baseret på WACC-modellen gennemgås. Forsyningstilsynet har ikke taget højde for disse udfordringer i udarbejdelsen af bekendtgørelsens bestemmelser omkring forrentning. Dermed baseres forrentningsgrundlaget på en ikke-eksisterende aktivbase, hvilket må forventes at føre til en forrentningsramme på 0. Det er ikke bæredygtigt, da Systemansvar således ikke kompenseres for de risici, som den nye regulering medfører, jf. også generel bemærkning nr. 8 vedrørende *Forrentning*.
- h) Til § 9, stk. 2: *Foreløbig indtægtsramme*. Det står ikke klart, om eller hvordan den foreløbige indtægtsramme tager højde for tillæg/fradrag i den fremadskuende forretningsplan.
- i) Til § 10: *Pristalsudvikling*. Et sammenvejet indeks med 50 pct. lønandel og 50 pct. materialeandel afviger væsentligt fra sammensætningen af de faktiske omkostninger i Systemansvar, som primært udgøres af løn. Det samme er gældende for omkostninger til samhandel samt fællesomkostninger mod koncernen. En systematisk, forkert pristalsregulering vil give anledning til en fejlagtig opgørelse af omkostningsrammen jf. § 6, stk. 2, nr. 2 og forrentningsrammen jf. § 7, stk. 3, nr. 2 samt § 7, stk. 4, nr. 1.

- j) Til § 11: *Effektiviseringskrav*. Det fremgår, at Forsyningstilsynet træffer afgørelse om det samlede effektiviseringskrav i året forud for et reguleringsår, hvormed effektiviseringskravet skal opgøres allerede i 2022. Systemansvar stiller sig meget kritisk over for, at der på ca. én måned kan udarbejdes et gennearbejdet og forsvarligt effektiviseringskrav, idet der endnu ikke foreligger en metode for opgørelsen af effektiviseringskravet, jf. § 11, stk. 2. Herunder vurderes det vanskeligt at opstille et retvisende individuelt effektiviseringskrav for Systemansvar, idet der er få sammenlignelige selskaber. Energinet eksponeres samtidig for mere risiko end både vand- og spildevandsselskaberne og elnetvirksomheder i fastsættelsen af det generelle effektiviseringskrav. Det skyldes, at bekendtgørelsen ikke definerer, hvordan kravet skal estimeres i modsætning til for vand- og spildevandsselskaberne og elnetvirksomhederne. Energinet stilles samtidig væsentlig ringere end elnetvirksomhederne, idet bekendtgørelsen ikke beskriver, at der skal tages hensyn til dobbelttælling, som det sker for elnetvirksomhederne jf. § 13 i BEK nr. 1009 af 27/06/2022. Det vil sige, at Energinet kan blive pålagt både et individuelt og et generelt effektiviseringskrav i modsætning til elnetvirksomhederne, som kun kan få udmøntet det maksimale af de to. Det er Energinets vurdering, at der bør sikres, at reguleringen ikke giver overlap af det generelle og det individuelle effektiviseringskrav. Det skyldes, at det normalt er meget svært at korrigere estimeringen af det individuelle effektiviseringspotentialer for den generelle produktivitetsudvikling, som løbende sker i det regulerede selskab.
- k) Til § 11, stk. 3, nr. 7: *Ikkeeffektiviseringspålagte omkostninger*. Systemansvar har en række øvrige udgifter, som Systemansvar ikke, eller kun i begrænset omfang, kan påvirke, eksempelvis internationalt TSO-samarbejde om understøttelse af europæiske netregler mv., herunder RCC. Energinet har i december 2021 fremsendt et notat til Forsyningstilsynet, som indeholder anbefaling til den samlede gruppe af omkostninger, som i ringe grad er påvirkelige for Systemansvar. Det er helt afgørende, at disse omkostninger holdes ude af de omkostninger, der pålægges effektiviseringskrav.
- l) Til § 13, stk. 2 og 3: *Afgørelse om justering af rammer*. Det fremgår, at Forsyningstilsynet træffer afgørelse om den systemansvarlige virksomheds ansøgning om tillæg og fradrag senest d. 30. december i året forud for en reguleringsperiode. Energinet bemærker i den forbindelse, at fristen for afgørelse om justering af rammer giver anledning til forsinkelser i den grønne omstilling – dels fordi behovet for en aktivitet typisk vil opstå længe inden Forsyningstilsynets afgørelse træffes, og dels fordi en eventuel justering af Systemansvars input til aktiviteter (primært rekrutteringen af relevante kompetencer) først kan igangsættes efter Forsyningstilsynet har truffet afgørelse.

Det bemærkes yderligere, at justering af tariffene skal overholde varslingspligten, jf. Elleveringsbekendtgørelsen, hvormed Energinet i praksis skal udmelde forøgelser i eltariffer ca. 4 måneder inden, at de træder i kraft. Skal den aktuelle praksis opretholdes, vil eltarifferne således blive udmeldt før Forsyningstilsynets afgørelse om tillæg og fradrag. Det bemærkes yderligere, at blandt andet kommercielle aktører har ønsket, at Energinet udmelder eltarifferne i tilstrækkelig god tid til, at tariffene kan indgå i deres budgettering.

- m) Til § 13, stk. 3: *Overskridelse af frist for ansøgning*. Energinet anser det som en unødigt hård konsekvens, at muligheden for at ansøge Forsyningstilsynet om tillæg til indtægtsrammen bortfalder, såfremt Forsyningstilsynet modtager ansøgningen senere end d. 30. juni året forud for en reguleringsperiode. Dette skal ses i forhold til, at det endnu er uafklaret, hvad der opfylder kravet om dokumentation for forventede meromkostninger i forretningsplanen. Det bemærkes hertil, at der er en asymmetri i behandlingen af tillæg og fradrag, idet det kun er muligheden for at ansøge om tillæg – men ikke fradrag – der bortfalder. Der opstår på den baggrund en risiko for, at Forsyningstilsynet godkender fradrag, men ikke tillæg, såfremt Forsyningstilsynet modtager ansøgningen om tillæg og fradrag til indtægtsrammen senere end fristen. Endeligt bemærkes det, at en sagsbehandlingstid på 6 måneder ikke er hensigtsmæssig, da det ikke muliggør rettidig ageren på differencer mellem igangsatte aktiviteter og rammer. Problemstillingen forstærkes af, at i takt med den accelererende grønne omstilling vil en succesfuld varetagelse af systemansvarsopgaven være stadigt mere betinget af omstillingsparathed, proaktivitet og hastighed. Den betydelige tidsforskydning mellem identifikation af behov for en systemansvarlig aktivitet og

Forsyningstilsynets afgørelse om tillæg giver anledning til forsinkelser i den grønne omstilling.

- n) Til § 13, stk. 5: *Modregning ved delvis gennemførelse af aktiviteter*. Det fremgår af bekendtgørelsen, at Forsyningstilsynet udarbejder metoden. Energinet bliver udsat for unødighed risiko, når denne metode ikke er fastsat i bekendtgørelsen og forventeligt skal udarbejdes over en kort tidshorison. Energinet er ej heller i stand til at vurdere, om metoden er retvisende, når den ikke er fastsat.
- o) Til § 13, stk. 7: *Ansøgning om revideret forretningsplan*. Det fremgår ikke, hvilken tidsfrist Forsyningstilsynet har for at træffe afgørelse om tillæg og fradrag på baggrund af den reviderede forretningsplan, herunder om tidsfristen på 6 måneder er gældende, jf. § 13, stk. 3.
- p) Til § 14, stk. 2: *Væsentlige meromkostninger*. Væsentlige meromkostninger defineres som minimum 1 pct. af de omkostninger, der lægges til grund for indtægtsrammen, og at væsentlighedsgrænsen gælder for hver enkelt aktivitet (specifikke forhold). Systemansvars aktiviteter udgøres i høj grad af mange specifikke forhold, hvormed meromkostninger i forhold til, hvad der er lagt til grund i indtægtsrammen, ofte ikke vil kunne overgå grænsen for væsentlige meromkostninger. Det vil således ikke være muligt at opnå tillæg til driftsaktiviteternes faktiske omkostning, hvilket giver anledning til et skjult effektiviseringskrav. Endelig bemærkes det, at meromkostningerne ikke opgøres som nutidsværdien over aktivitetens levetid, hvilket er i modsætning til metoden beskrevet under § 15, stk. 4. Til sammenligning bliver Systemansvar stillet væsentlig dårligere end vand- og spildevandselskaberne, som har mulighed for at akkumulere omkostningerne på tværs af tillægsansøgninger for at komme op over væsentlighedskriteriet, jf. Forsyningssekretariatets indberetningsvejledning til de økonomiske rammer³. Eksempelvis er vandselskabernes væsentlighedsgrænse DKK 500.000, idet "*Et vandselskabs økonomiske ramme kan øges med et tillæg, der udgør vandselskabets samlede afholdte omkostninger eller meromkostninger..., såfremt disse omkostninger overstiger enten 1 pct. af den fastsatte økonomiske ramme for det pågældende år eller 500.000 kr. inden for et kalenderår.*", jf. § 11, stk. 1 i BEK nr. 2291 af 30/12/2020.
- q) Til § 14, stk. 4: *Væsentlige mindreomkostninger*. Denne giver anledning til samme problemstilling som i § 14, stk. 2., men i forhold til mindreomkostninger.
- r) Til § 15, stk. 4: *Væsentlighedsgrænse*. Ved væsentlige meromkostninger forstås, at nettoutidsværdien af meromkostningen udgør minimum 1 pct. af indtægtsrammen eksklusive tillæg efter § 5, stk. 1, nr. 3 og 4. 1 pct. giver en u hensigtsmæssig høj væsentlighedsgrænse. Denne risiko er ikke mulig at håndtere over Systemansvars egenkapital på længere sigt. Yderligere er væsentlighedskriteriet på 1 pct. væsentlig højere end for andre naturlige monopoler. Eksempelvis er vandselskabernes væsentlighedsgrænse DKK 500.000, idet "*Et vandselskabs økonomiske ramme kan øges med et tillæg, der udgør vandselskabets samlede afholdte omkostninger eller meromkostninger..., såfremt disse omkostninger overstiger enten 1 pct. af den fastsatte økonomiske ramme for det pågældende år eller 500.000 kr. inden for et kalenderår.*", jf. § 11, stk. 1 i BEK nr. 2291 af 30/12/2020.
- s) Til § 17, stk. 2: *Justeringer som følge af ekstraordinært underskud*. Denne medfører en risiko for Systemansvar, da metoden endnu ikke er udarbejdet, ligesom Energinet ikke har mulighed for at kommentere på metoden.
- t) Til § 18, stk. 2: *Frist for ansøgning om justering af indtægtsrammen*. Energinet anser dette som en unødigt hård konsekvens, jf. bemærkning til §13, stk. 3.
- u) Til § 19, stk. 3-4: *Justering af (anlægs)aktivers værdi*. Systemansvar har ingen bogførte materielle og immaterielle anlægsaktiver, jf. også bemærkning til § 2, nr. 2 og generel bemærkning nr. 8 vedr. Forrentning.

³ <https://www.kfst.dk/media/jybdonv2/indberetningsvejledning-til-%C3%B8konomiske-rammer-2023.pdf>

- v) Til § 19, stk. 8: *Beregning af justeringer*. Energinet bemærker, at denne mangler i bekendtgørelsen.
- w) Til § 20, stk. 1: *Vedvarende ineffektiv*. Energinet stilles væsentligt ringere end elnetvirksomhederne, da Energinet allerede skal dokumentere årsagerne til omkostningsniveauet ved en grænse på 100 pct. For elnetvirksomhederne er den tilsvarende grænse på 105 pct. Energinet får derved en større risiko for, at rammen ikke kalibreres op. Helt konkret vurderes vedvarende ineffektiv allerede ved første kroners overskridelse af indtægtsrammen. Dette er en markant skærpelse i forhold til reguleringen af netselskaberne, der har en grænse på 105 pct., jf. § 43 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Alene som følge af den høje bagatelgrænse vil Systemansvar ved hver rekalkibrering risikere at være over 100 pct.-grænsen og er dermed i risiko for ikke at få rekalkibreret rammen fuldt ud. Dette er samtidig i modstrid med at skabe en regulering uden uhensigtsmæssige administrative omkostninger. I en periode med store krav til den grønne omstilling og generelle prisstigninger, som ikke er konsekvente og kan afvige meget fra sektor til sektor, vurderes en 100%-grænse som uhensigtsmæssig og et stort risikoelement. 100%-grænsen efterlader potentielt Energinet i en situation med meget høje dokumentationskrav.
- x) Til § 20, stk. 2: *Cyklisk omkostningsprofil*. Energinet vurderer, at en cyklisk omkostningsprofil for en systemansvarlig virksomhed ikke primært drives af aktiver, hvis økonomiske levetid udrinder inden for en kort tidshorison. Det skyldes, at omkostningerne i Systemansvar kun i meget begrænset omfang er afledt af capex, men omvendt er meget påvirket af den øgede aktivitet som følge af den grønne omstilling.
- y) Til § 20, stk. 4: *Asset management*. Bekendtgørelsen beskriver asset management som et element, som Forsyningstilsynet kan tage hensyn til. Energinet bemærker, at Systemansvar kun i meget begrænset omfang varetager asset management. Dette er et eksempel på, at nærværende bekendtgørelse ligger for tæt op ad transmissions- og distributionsvirksomheders grundlæggende struktur, der er capex-tung. Energinet understreger, at det er meget uhensigtsmæssigt og ikke samfundsøkonomisk optimalt at regulere en 'capex-let' virksomhed efter sammen metode.
- z) Til § 21, stk. 1-4: *Forrentning*. Energinet bemærker, at Systemansvar kun i meget begrænset omfang har fremmedkapital, bogførte aktiver og egenkapital. Energinet vurderer på den baggrund, at opgørelsen af forrentning således ikke kan gøres ud fra en traditionel WACC-tilgang. Det medfører risiko for Systemansvar, da metoden ikke er udarbejdet, ligesom Energinet ikke har mulighed for at kommentere på metoden for forrentning.
- æ) Til § 21, stk. 2: *Låneomkostninger*. Heraf fremgår det, at Forsyningstilsynet kan reducere de faktiske låneomkostninger, hvis det er Forsyningstilsynets vurdering, at niveauet for de faktiske låneomkostninger ikke er låneomkostninger ved effektiv drift. Det er Energinets vurdering, at det ikke giver mening, at bekendtgørelsen beskriver, at Forsyningstilsynet kan reducere de faktiske låneomkostninger. De faktiske låneomkostninger fastsættes af långiver og ikke af Forsyningstilsynet.
- ø) Til § 24: *Opførelse af differencer*. Bekendtgørelsens håndtering af differencer bør ikke gælde for regnskabsåret 2022 eller tidligere, da dette ligger forud for ikraftsættelse af denne bekendtgørelse, jf. også § 33.
- å) Til § 24, stk. 5: *Differencesaldo i forbrugernes favør*. Det fremgår, at en differencesaldo i forbrugernes favør forrentes fra d. 1. juli i det reguleringsår, hvor differencesaldoen i forbrugernes favør er opstået, med den vægtede forrentning af kapital, jf. § 21. Energinet finder det problematisk, at differencer i forbrugernes favør bliver forrentet, idet denne risiko ikke modvirkes gennem forrentningen af indtægtsrammen. Energinet vurderer hertil, at usikkerheden på energimarkederne kan medføre store differencer fremadrettet. Som en konsekvens heraf vil Energinet blive nødsaget til at ændre eltarifferne i løbet af et kalenderår for at minimere størrelsen af differencer, hvilket skaber uforudsigelige rammevilkår for aktørerne på elmarkedet.

- aa) Til § 24, stk. 8: *Differencesaldo i Energinets favør*. Energinet finder det kritisk, at en differencesaldo i Energinets favør på over 25% af indtægtsrammen bortfalder. Som Energinet har gennemgået i et notat til Forsyningstilsynet fra februar 2022, er grundlaget for differencerne i høj grad upåvirkelige for Systemansvar, herunder mængdegrundlaget for tarifberegningerne samt omkostninger som er upåvirkelige. Energinet forventer i 2022 en ekstraordinær stor underdækning, som primært er forårsaget af stigninger i de markedsbaserede elpriser (særligt vedrørende nettab og til dels systemydelse). Disse eksogene forhold vil ud fra grænsen på 25 pct. medføre et betydeligt tab for Systemansvar i tilgodehavende hos forbrugerne (estimeret til ca. DKK 500 mio.). Det er samtidig uklart, hvilke kriterier der lægges til grund for dispensation som følge af særlige forhold, jf. 24, stk. 9. Som en konsekvens heraf vil Energinet blive nødsaget til at ændre eltarifferne i løbet af et kalenderår, hvilket skaber uforudsigelige rammevilkår for aktørerne på elmarkedet.
- bb) Til § 24, stk. 9: *Dispensation vedr. differencesaldo i Energinets favør*. Det fremgår, at "Forsyningstilsynet kan dispensere midlertidigt fra stk. 8, for transmissionsselskabet, såfremt transmissionsselskabet har oparbejdet en væsentlig difference som følge af et særligt forhold.". Energinet bemærker, at reguleringen ikke vedrører transmissionsselskabet.
- cc) Til § 24, stk. 10: *Afvikling af differencesaldo*. Energinet bemærker, at denne ikke må blive en hindring for at kunne afvikle differencer i Energinets favør gennem indregning af flaskehalsindtægter. Energinet vurderer det hensigtsmæssigt, at en høj opsparing af flaskehalsindtægter kan tilbagebetales til forbrugerne for at modvirke stigninger i elforbrugstarifferne som følge af differencer. En eventuel tilbagebetaling skal ske på baggrund af forudgående dialog med og godkendelse af Forsyningstilsynet.
- dd) Til § 34: *Omkostningsramme i første reguleringsperiode*. Gennemsnittet for 2020-2021 vil undervurdere driftsomkostningerne, da aktiviteterne i Systemansvar er steget betydeligt som følge af blandt andet politiske aftaler. Der bør derfor tages udgangspunkt i seneste regnskabsår.
- ee) Til § 35: *Forrentningsramme i første reguleringsperiode*. Det bør præciseres, om alle aktiver forrentes, eller om det kun er aktivbasen.
- ff) Til § 36: *Justeringer i første reguleringsperiode*. Den første forretningsplan skal sendes til Forsyningstilsynet senest d. 1. juni 2023, dvs. 5 måneder inde i den første reguleringsperiode. Dette påfører Systemansvar risiko, idet eventuelle igangsatte aktiviteter ikke nødvendigvis godkendes af Forsyningstilsynet. I reguleringen af vand- og spildevandsselskaberne har selskaberne mulighed for at søge om forhåndsgodkendelse, jf. § 11, stk. 9 i BEK nr. 2291 af 30/12/2020. Det reducerer selskabernes risici betydeligt.

Til Bilag 1: *Kompensation for Nettab*. I den foreslåede metode til at opgøre kompensation for nettab fremskrives nettabet med udviklingen i den transporterede mængde elektricitet. Den transporterede elektricitet er ikke defineret nærmere. I det følgende antager Energinet, at det er summen af elektricitet leveret i snitfladen mod netvirksomheder og i snitfladen mod udlandforbindelserne. I perioden 2014 til 2020 er transporteret elektricitet stort set konstant, men i samme periode er nettabet (eksklusive den andel, der dækkes af flaskehalsindtægter) steget med cirka 25 pct. Den foreslåede regulering vil derfor resultere i et underskud for Energinet på cirka 40 mio. kr., svarende til 4 pct. af de samlede nettabsomkostninger for perioden og ca. 40 pct. af egenkapitalen i Systemansvar.

Den transporterede elektricitet kan ikke stå alene som forklarende parameter for udviklingen i nettab, hvis reguleringen skal tage højde for graden af påvirkelighed af omkostninger til nettab, jævnfør lovbemærkningerne. Konkret gør følgende forhold sig gældende for udviklingen i nettab:

- Fysisk stiger nettabet med belastningen i anden potens og ikke lineært i det eksisterende net.
- For at realisere ambitionerne om den grønne omstilling er det nødvendigt med en højere kapacitetsudnyttelse af eksisterende og nyt elnet, og det vil resultere i flere perioder med spidsbelastning. Det vil øge nettabet proportionalt mere end den transporterede elektricitet – men også alt andet lige reducere behovet for netudbygning.

- Energien skal transporteres længere som følge af den grønne omstilling, hvor produktion sker længere væk fra forbrugsstederne og det giver højere nettab – eksempelvis når energi fra havmøller erstatter produktion fra centrale værker i de store byer.
- Udvekslingerne i elnettet påvirkes af elspotpriserne i Danmark og nabolandene, hvilket er forhold, som Energinet hverken kan eller skal påvirke. Transit og eksport af elektricitet forventes at stige i fremtiden.

Med de politiske ambitioner for en grøn omstilling med betydelig mere havvind og Danmark som nettoeksportør af elektricitet forventer Systemansvar, at den foreslåede regulering også i fremtiden vil resultere i underskud, da ovenstående tendenser vil blive forstærket løbende.

Prisen for nettab defineres som de gennemsnitlige priser for indkøb til nettab på spotmarkedet, hvor den i bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder (BEK nr. 1009 af 27/06/2022) opgøres som de gennemsnitlige omkostninger pr. kWh. Ligesom netvirksomhederne består Energinets indkøbspris af andet end spotmarkedsprisen, herunder handelsgebyrer og balanceringsomkostninger og disse bør indgå i fastsættelsen af den gennemsnitlige pris, hvis reguleringen skal tilgodese, at Energinet ikke holdes ansvarlig for udsving i priserne på elmarkederne.

Reguleringen skal sikre, at Energinet har incitament til at begrænse nettab på kort og langt sigt ud fra et samlet samfundsøkonomisk sigte. Med den foreslåede indtægtsrammeregulering kan en selskabsøkonomisk optimering af omkostninger til nettab i Systemansvar medføre højere nyinvesteringer i elnettet i Eltransmission til ugunst for elforbrugerne.

Det fremgår ikke, hvorledes omkostninger til nettab, der er dækket af flaskehalsindtægter reguleres, men Energinet antager, at disse omkostninger behandles som pass through. I Bilag 1 står der flere steder nettab, der dækkes af flaskehalse – der bør stå nettab, der dækkes af flaskehalsindtægter.

Energinet
Tonne Kjærsvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
23. november 2022

Forfatter:
MBL

NOTAT

HØRINGSSVAR – BEKENDTGØRELSE OM INDTÆGTSRAMME OG REGULERINGSREGNSKAB FOR DEN, DER VARETAGER TRANSMISSIONSVIRKSOMHED AF ELEKTRICITET

1. Indledning

Energinet kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar til Forsyningstilsynets ”Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for den, der varetager transmissionsvirksomhed af elektricitet”.

Høringssvaret er opdelt i generelle og specifikke bemærkninger. De generelle bemærkninger har en overordnet karakter eller vedrører forhold, som ikke direkte fremgår af bekendtgørelsen, mens de specifikke bemærkninger refererer eksplicit til bekendtgørelsens paragraffer.

2. Generelle bemærkninger

- 1) *Omkostninger, der finansieres af flaskehalsindtægter.* Jf. bekendtgørelsen (§ 2, stk. 1, nr. 1-3) friholdes omkostninger, der finansieres af flaskehalsindtægter, fra reguleringen. Energinet vurderer, at de omkostninger, der bør friholdes, er de omkostninger, der *potentielt* kan finansieres af flaskehalsindtægter jf. ACERs retningslinjer¹, men ikke *nødvendigvis faktisk* bliver finansieret af flaskehalsindtægter i et givent år. Alternativt risikeres en regulering, hvor indtægtsrammen bliver meget volatil.

Derudover bør det præciseres, at omkostninger og anlæg, der ikke indgår i indtægtsrammen, reguleres efter den nuværende hvile-i-sig-selv-regulering, herunder Energinets betydelige finansieringsomkostninger og/eller eventuelle egenkapitalomkostninger i forbindelse med opførelsen og driften af disse anlæg.

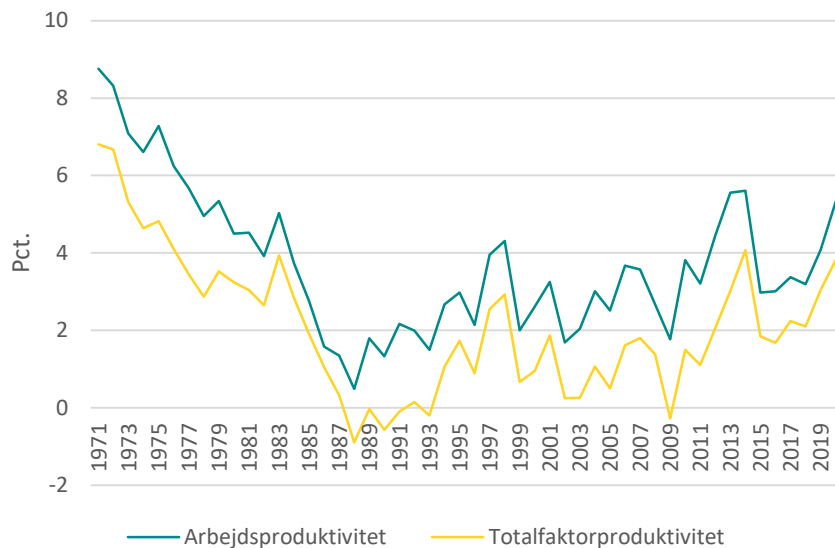
Det bemærkes, at den nuværende hvile-i-selv-regulering baserer sig på en statisk regulering af egenkapitalen fra 2005 (se også bemærkning [2](#)), hvor forrentningsgrundlaget ikke udvides som følge af f.eks. øget egenkapital til nyinvesteringer. Energinet indgår gerne i dialog om fastsættelse af forrentningen for de aktiver, der indgår i hvile-i-sig-selv-regule-

¹ Se ACERs ”DECISION No 38/2020 OF THE EUROPEAN UNION AGENCY FOR THE COOPERATION OF ENERGY REGULATORS of 23 December 2020 ON THE METHODOLOGY FOR THE USE OF CONGESTION INCOME FOR THE PURPOSES REFERRED TO IN ARTICLE 19(2) OF REGULATION (EU) 2019/943 IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 19(4) OF REGULATION (EU) 2019/943”

ringen. Energinet anbefaler uanset, at bekendtgørelsen bør sikre, at Eltransmission regulatorisk set kan øremærke egenkapitalen til hhv. den aktivitet, der reguleres efter hvile-i-sig-selv, og den aktivitet, der reguleres efter indtægtsrammeregulering – ved en markedsbaseret forrentning er det rimeligt at antage, at en markedskonform soliditet vil være højere under indtægtsrammeregulering end under hvile-i-sig-selv-regulering.

2) *Effektiviseringspres*. Det samlede effektiviseringspres, der rettes mod Eltransmission under den nye regulering, er yderst markant og medfører betydelige risici for den grønne omstilling. Dette begrundes med følgende:

- *Industriindeks*. Eltransmission skal omkostningsreducere i samme takt som industriens udvikling i bruttoværditilvækst. Dels er det usikkert, at industrien repræsenterer Eltransmissions forrentning grundet en strukturel anderledes industri, og dels kan Eltransmission i indtægtsrammereguleringen *kun* forbedre produktiviteten ved at reducere omkostningerne. De strukturelle forskelle gør sig blandt andet gældende i længden af aktiverens levetid, naturen i de opgaver, der udføres m.m. Derfor bør det sikres, at det anvendte indeks er repræsentativ for Eltransmissions forretning, marked og rammevilkår. I den forbindelse vurderer Energinet, at der ikke eksisterer et indeks fra en konkurrenceudsat industri, som 1-1 er repræsentativ for Eltransmission, hvorfor bekendtgørelsen bør indbygge et forsigtighedssyn på minimum 25%, som i indtægtsrammebekendtgørelsen for Elnetselskaberne, jf. § 9, stk. 3 BEK nr 1009 af 27/06/2022.
- *Vækst i BVT omsættes til effektiviseringskrav*. Det er ikke hensigtsmæssigt, at en vækst i BVT (der udtrykker en vækst i forskellen mellem værdien af output og værdien af input) direkte omsættes til et effektiviseringskrav på Eltransmissions inputside, fordi Energinet kun har ét håndtag (input) at skrue på i modsætning til industriens to håndtag (input og output). Helt konkret kan industrien forbedre produktiviteten på både inputsiden via omkostningsreduktioner og outputsiden via værdiforøgelser af outputtet. Det kan et forsyningspligtigt monopol som Energinet ikke, da outputsiden ikke værdisættes og indgår i produktivetsopgørelsen, hvorved Energinet kun kan opnå produktivetsforbedring ved at omkostningsreducere. Derfor er det Energinets vurdering, at bekendtgørelsen bør sikre, at en stigning i BVT ikke omsættes til en 1-1-reduktion af indtægtsrammen. Det vil sige, at en stigning i industriens BVT ikke omsættes 100% til en reduktion af Eltransmissions indtægtsramme. Helt konkret er det Energinets vurdering, at det generelle effektiviseringskrav maksimalt bør udgøre 50% af industriens udvikling i bruttoværditilvæksten.
- *Arbejdsproduktivitet*. Forsyningstilsynet vælger at lade industriens produktivetsudviklingen være målt efter metoden for arbejdsproduktivitet fremfor totalfaktorproduktivitet. I et historisk perspektiv har arbejdsproduktiviteten i samtlige år ligget højere end totalfaktorproduktiviteten over et fem års rullende gennemsnit.

Figur 1 Udviklingen i produktivitet for industrien målt efter hhv. arbejdsproduktivitet og totalfaktorproduktivitet over et femårs rullende gennemsnit. Kilde: Danmarks Statistik, indeks NP25.

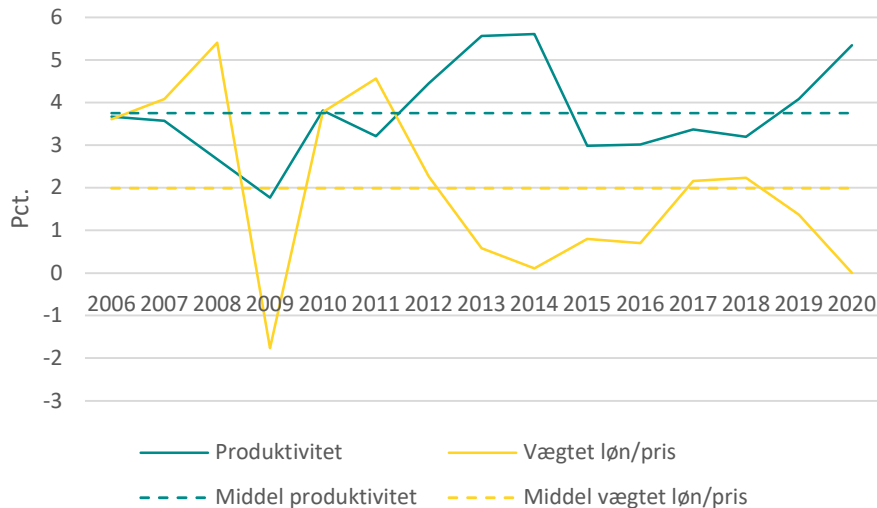
Ved brug af arbejdsproduktivitet er der risiko for, at en målt produktivitetstilvækst i industrien skyldes substitutionseffekt fra mandetimer til IT og robotteknologi, som giver en direkte forbedring af arbejdsproduktiviteten, selvom omkostningerne måtte være helt uændret. Det er Energinets vurdering, at det er totalfaktorproduktiviteten, som er mest retvisende, da industriens og Energinets produktionsfunktion både består af arbejdskraftinput og kapitalinput.

- Totex-effektivisering.** Effektiviseringskravet udmøntes på hele Eltransmissions omkostningsbase med undtagelse af upåvirkelige omkostninger, som Forsyningstilsynet jf. loven ikke skal pålægge effektiviseringskrav. I opgørelsen af BVT fratrækkes import, mens Eltransmissions indkøb af materialer og komponenter, der indgår i capex, i høj grad er import. Derudover indgår også import af materialer og komponenter i opex. Mismatchet mellem BVT-grundlaget og Eltransmissions grundlag skaber en usikkerhed og u hensigtsmæssighed, når udviklingen i BVT benyttes til at udmønte et krav på en base, der indeholder import. Mismatchet forstærker endvidere argumentet om, at industriindekset ikke er repræsentativt, og den afledte risiko derved forstærkes, når effektiviseringskravet udmøntes på hele totex. I den sammenhæng bemærkes, at indtægtsrammereguleringen af elnetselskaberne udelukkende udmønter det generelle (indeksbaserede) effektiviseringskrav på opex, mens capex udelukkende beror på intern benchmarking af elnetselskaberne. Helt konkret sker dette ved, at indtægtsrammereguleringen af elnetselskaberne korrigerer det generelle effektiviseringskrav med en såkaldt korrektionsfaktor, jf. metode 1 i bilag 2 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Det er Energinets vurdering, at der i tillæg til et 25% forsigtighedsfradrag som følge af indeksvalget desuden gives et 25% forsigtighedsfradrag som følge af, at effektiviseringskravet udmøntes på totex.
- Ingen forsigtighedshensyn.** Der indføres ingen forsigtighedshensyn i reguleringen – friholdelse af store investeringers afskrivninger (såfremt de ikke reinvesteres), jf. bekendtgørelsens Bilag 1 sikrer kun overensstemmelse med lovens krav om, at upåvirkelige omkostninger ikke pålægges effektiviseringskrav. Elnetselskaberne har et forsigtighedshensyn på 25%. Se ovenstående ang. anbefalet forsigtighedshensyn.
- Høj bagatelgrænse – skjulte effektiviseringskrav.** En bagatelgrænse på 1% af indtægtsrammen udgør en betydelig og forventeligt stigende størrelse i takt med Energinets udbygninger i den grønne omstilling. Energinet har foretaget en række beregninger af bagatelgrænsens implikationer, og konklusionen er, at betydelige omkostninger årligt

vil falde under bagatelgrænsen (se eksempel nedenfor). Implikationen er, at bagatelgrænsen implicit giver anledning til store, skjulte effektiviseringskrav. Eksempler på omkostninger, som falder under den foreslåede bagatelgrænse, er mindre nettilslutninger, som samfundet i høj grad efterspørger, og som udfordrer hastigheden i den grønne omstilling på nuværende tidspunkt. Det bemærkes, at bagatelgrænsen bliver væsentligt højere end hos netselskaberne, hvis bagatelgrænse udgør 8 mio. kr., jf. § 40 stk. 2, pkt. 1 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Det er Energinets vurdering, at en væsentlighedsgrænse på 1% af indtægtsrammen medfører en forøgelse svarende til en faktor 3 i forhold til bagatelgrænsen for elnetselskaberne. Energinet ser ingen faglig, god grund til at anvende en så høj bagatelgrænse. Er en bagatelgrænse nødvendig, bør den fastsættes lavest muligt og kun under hensyn til de administrative omkostninger, der følger af tillægsansøgninger. Hertil er det helt afgørende for den grønne omstilling og forsyningsikkerheden, at den nye regulering sikrer, at Energinet har incitament og ramme til at gennemføre de mindre tiltag og/eller investeringer på kort sigt. Tiltag som er stærkt efterspurgt af udviklere og samfundet som helhed. Med baggrund heri foreslås en anvendelse af samme grænse, som indtægtsrammereguleringen anvender for netselskaberne, dvs. DKK 8 mio., jf. § 40 stk. 2, pkt. 1 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Endelig er det Energinets vurdering, at den samfundsøkonomiske omkostning ved at sætte en for høj bagatelgrænse er væsentlig højere (grundet langsommere grøn omstilling pga. langsommere netudbygning og nettilslutninger) end den samfundsøkonomiske omkostning ved flere mindre tillægsansøgninger.

Eksempel 1: Antages indtægtsrammen at være DKK 2 mia. (afhængig af renteniveau, tidspunkt, m.v.), udgør bagatelgrænsen DKK 20 mio. I andet halvår af 2022 udgør summen af de anlægsprojekter, hvis individuelle anlægsværdi estimeres til at være under DKK 20 mio., i alt DKK 175 mio. Hvis der ses bort fra afledt drift (både i relation til bagatelgrænse og tab), og antages en 40 års levetid samt recalibrering efter en reguleringsperiode, bliver tabet DKK 17,5 mio. for projekter igangsat i andet halvår 2022, som på årsbasis kan estimeres til et tab på DKK 35 mio. Fratrækkes forrentning og upåvirkelige omkostninger fra indtægtsrammens DKK 2 mia., kan den påvirkelige omkostningsbase groft estimeres til DKK 1,35 mia. Dette betyder, at tabet kan omsættes til et ekstra, skjult effektiviseringskrav på $35/1.350 = 2,6\%$.

- *Vedvarende ineffektiv.* Vedvarende ineffektiv vurderes allerede ved første kronens overskridelse af indtægtsrammen (grænsen er 100% af indtægtsrammen). Dette er en markant skærpelse i forhold til reguleringen af netselskaberne, der har en grænse på 105%, jf. § 43 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Alene som følge af bagatelgrænsen vil Eltransmission ved hver recalibrering kunne forventes at være over grænsen, og er dermed i risiko for ikke at få recalibreret rammen fuldt. Dette er samtidig i modstrid med at skabe en regulering uden uhensigtsmæssige administrative omkostninger. I en periode med store krav til den grønne omstilling og generelle prisstigninger, som ikke er konsekvente, og som kan afvige meget fra sektor til sektor, er en 100%-grænse meget uhensigtsmæssig og et stort risikoelement for den grønne omstilling. 100%-grænsen efterlader potentielt Energinet i en situation med meget høje dokumentationskrav på forhold, som Energinet ikke kan påvirke. Energinet anbefaler, at der anvendes en 105%-grænse i lighed med den øvrige sektor.

Figur 2 Grafen viser den historiske udvikling i perioden 2006-2020 for de indeks, der jf. bekendtgørelsen skal benyttes til justering af indtægtsrammen: Effektiviseringskrav pba. arbejdsproduktivitet for indeks C Industri, 5 års rullende gennemsnit, samt pris-talsjustering med 50% ILO12, Industri, og 50% PRIS1115, indenlandsk vareforsyning. Med indtægtsrammeregulering i denne periode ville Eltransmission gennemsnitligt og alt andet lige skulle have sparet 1,8% årligt i løbende priser eller 3,8% årligt i faste priser.

Eksempel 2: Eltransmission har i 2022 haft en stor rammeaftale for stationsvedligehold i EU-udbud. Aftalen blev indgået til blot 7,5% prisstigning ift. tidligere og med en fremadrettet inflationsregulering for de kommende 8 år. Begge disse forhold er dog langt fra tilstrækkelige til at kunne leve op til reguleringens effektiviseringspres, hvor aftalen dels burde have været billigere ift. tidligere (jf. Figur 2), og hvor der ikke kan forventes at være rum for en årlig inflationsregulering fremover, men derimod en årlig reduktion efter effektiviseringskrav. Når Eltransmission fremover skal leve op til den indgåede aftale, må Eltransmission forvente at skulle spare yderligere på øvrige omkostninger (der i forvejen er underlagt det hårde effektiviseringspres) til trods for, at aftalen har været i udbud.

Eksempel 3: Med et skjult effektiviseringskrav som følge af bagatelgrænsen på 2,6% (se Eksempel 1) og et generelt effektiviseringskrav på 3,8% (se Eksempel 2) opnås effektivt set et effektiviseringskrav på 6,4%. Er f.eks. 25% af omkostningsrammen bundet i lange driftsaftaler med underleverandører (se Eksempel 2), så bliver det effektive, årlige effektiviseringskrav over 8,5%. Efter en reguleringsperiode vil Eltransmission således skulle kunne gennemføre samme aktiviteter som ved reguleringsperiodens start ca. 30% billigere, hvilket må forventes at betyde, at omkostningerne væsentligt vil overstige rammen og karambolere med en grænse på 100% for vedvarende ineffektiv.

- *Aktivitetudvidelse.* Bekendtgørelsen fastsætter ikke automatiske indikatorer, som det ses for elnetselskaberne, jf. § 25 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Energinet er enig i, at det generelt er vanskeligt at finde gode indikatorer for den fremtidige udvikling (og deraf følgende automatiske rammejusteringer) for Eltransmission. Konsekvensen er dog uanset, at Eltransmission alene kan få rammeudvidelser til understøttelse af det stigende aktivitetsomfang i den grønne omstilling som følge af tillæg og recalibrering. Dette skærper konsekvensen af den høje bagatelgrænse og den lave grænse for vedvarende ineffektivitet og fjerner Energinets incitament til at lave mindre, men ofte væsentlige tiltag for samfundet og den grønne omstilling. Implikationen af en manglende aktivitetsindikator er en bagudskuende indtægtsrammeregulering, som ikke er hensigtsmæssig, når Energinet ser ind i en fremtid med betydelig vækst. I det tilfælde,

hvor der ikke indarbejdes en automatisk indikator, sætter det ekstraordinære krav til godkendelsen af fremtidige tillæg, hvis ikke indtægtsrammereguleringen skal forsinke den grønne omstilling.

- *Negativ produktivitet.* Det generelle effektiviseringskrav kan ikke være lavere end nul, selvom der i industrien måtte konstateres en negativ udvikling i BVT. Energinet kan ikke se rationale og konsistens i, at industriens BVT-udvikling kun anses som repræsentativ for Eltransmissions omkostningsudvikling, såfremt BVT-udviklingen er positiv.
 - *Dobbelttælling.* Bekendtgørelsen beskriver ikke, at Eltransmission ligesom netselskaberne maksimalt kan blive pålagt det største af det generelle og det individuelle effektiviseringskrav, jf. § 13 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Det er Energinets vurdering, at der bør indarbejdes en lignende sikring i indtægtsrammereguleringen for at sikre, at det generelle og det individuelle effektiviseringskrav ikke overlapper. Det skyldes, at det normalt er meget svært at korrigere estimeringen af det individuelle effektiviseringspotentiale for den generelle produktivitetsudvikling, som løbende sker i det regulerede selskab.
- 3) *Ikrafttrædelse og ophævelse af gældende regulering.* Energinet kan konstatere, at ikrafttrædelsesbestemmelsen nu er ændret i overensstemmelse med Energinets præhørings svar, så den gældende bekendtgørelse om økonomisk regulering af Energinet (bek. 816/2026) ikke ophæves. Det betyder i Energinets optik, at den gældende bekendtgørelse, regulerer SOV'ets økonomiske ramme (og eventuelt modificeres i overensstemmelse hermed) – altså at datterselskaberne tages ud af den gældende bekendtgørelse, så det er SOV'et, som er "tilbage". For at undgå tvivl om, hvilket regulatorisk grundlag som gælder for hvilket selskab, bør dette eksplicit indarbejdes i ikrafttrædelsesbestemmelserne for de enkelte bekendtgørelser. F.eks., at det enkelte datterselskab efter ikrafttrædelse af den nye bekendtgørelse for dette selskab ikke længere er omfattet af bek. 816/2016). Det bør samtidig sikres, at den gældende regulering kan rumme fremtidens investeringer i udlandsforbindelser m.v. Eksempelvis kan en konsolidering af egenkapitalen fra 2005 baseret på et inflationsindeks være incitamentsforvridende, hvis en række af de kommende investeringer, som er underlagt ACER-forordningen, kræver yderligere indskud af egenkapital end den grundkapital, som Energinet blev stiftet med i 2005.
- 4) *Administrative konsekvenser.* Følgende fremgår af side 3 i Høringsbrevet: "Forsyningstilsynet vurderer dog, at de nye bekendtgørelser ikke medfører yderligere administrative omkostninger for de pågældende selskaber i Energinet-koncernen, der omfattes af den nye økonomiske regulering". Det er Energinets vurdering, at Forsyningstilsynet stærkt under vurderer de administrative konsekvenser. Erfaringerne er, at overgangen til indtægtsrammereguleringerne af de danske vand- og spildevandsselskaber og elnetvirksomhederne har medført betydelige administrative omkostninger, som dels består af forøgede engangsomkostninger ved selve overgangen til den nye regulering, og dels forøgede omkostninger til løbende administration for både regulator og selskaber. Dette understøttes blandt andet af Evaluering af vandsektorloven fra 2013 (se dette [link](#)).

3. Specifikke bemærkninger

- a) Til § 7, stk. 5: Det er uklart, hvorfor hensatte forpligtigelser, der er passivposter, fratrækkes forrentningsgrundlaget, der er opgjort ud fra aktivposter. Det er Energinets opfattelse, at der sker en sammenblanding af balancens aktiv- og passivside. Hensættelser er i årsregnskabsloven bredt defineret og omfatter ligeledes hensættelser til retssager, hensættelser til udskudt skat, hensættelser til feriepenge m.v. Såfremt der hentydes til reetableringsforpligtelser, hvilket ikke er tydeligt, bør det specificeres, at der er tale om den aktiverede del af reetableringsforpligtelser, som ikke er identisk med hensættelsen. Den aktiverede del afskrives årligt, mens den hensatte del pristalsreguleres. Der vil således kun være en overensstemmelse mellem disse i det år, anlægget idriftsættes. Energinet anbefaler, at der

sker en præcisering af bestemmelsen ligesom, at forrentningsgrundlaget udelukkende tager udgangspunkt i de poster, som indgår i aktivsiden af balancen eksklusivt aktiverede reetableringsforpligtelser, mens der foretages en årlig pristalsregulering af hensættelsen til reetablering, jf. § 18, stk. 5.

- b) Til § 10, stk. 1: Energinet stilles væsentlig ringere end elnetvirksomhederne, da bekendtgørelsen ikke beskriver, at der skal tages hensyn til dobbelttælling, som det sker for elnetvirksomhederne. Det vil sige, at Energinet kan blive pålagt både et individuelt og et generelt effektiviseringskrav i modsætning til elnetvirksomhederne, som kun bliver pålagt det største af de to krav, jf. § 13 i BEK nr 1009 af 27/06/2022.
- c) Til § 10, stk. 5: Afskrivninger på reetableringsaktivet, der modsvarer reetableringsforpligtelserne, bør ikke være effektiviseringspålagt. Reetableringsforpligtelse bør undtages, da den indeholder meget store elementer af skøn og kontinuerligt fastsættes på baggrund af forventningerne til de faktiske omkostninger og sædvanligvis vil blive justeret i forbindelse med den endelige gennemførelse. De faktiske afskrivninger vil derfor basere sig herpå, og der sker ikke kontinuerlig gennemførelse af reetableringen på samme vis som eksempelvis reinvesteringer. En betydelig andel af reetableringen ligger på store anlæg m.v. En eventuel effektivisering af omkostninger vil typisk vise sig i de udbud, som gennemføres ved gennemførelsen af reetableringen. Energinet anbefaler, at reetableringen ikke udsættes for effektiviseringskravet, da det pga. de særlige forhold de facto vil være et øget effektiviseringskrav på Energinets øvrige aktiver.
- d) Til § 12, stk. 2: En minimumsgrænse på 1% af indtægtsrammen vil medføre, at mange omkostningsforøgelser skal rekalibreres ind. Særligt alle kombi-re-/nyinvesteringer risikerer at falde under grænsen, da det her kun er omkostningerne til kapacitetsforøgelsen, der vil være tillægsberettiget. At gøre minimumsgrænsen til en andel af indtægtsrammen vil desuden gøre, at et aktivitets tillægsberettigelse kan skifte fra år til år i takt med udviklingen i eksterne faktorer som f.eks. den risikofri rente. Det er ikke hensigtsmæssigt, da en regulering netop skal fastlægges efter påvirkelige forhold.
- e) Til § 12, stk. 4: Energinet bliver stillet væsentlig dårligere end vand- og spildevandsselskaberne, som har mulighed for at akkumulere omkostningerne på tværs af tillægsansøgninger for at komme op over væsentlighedskriteriet, jf. Forsyningssekretariatets indberetningsvejledning til de økonomiske rammer på side 36 (se dette [link](#)).
- f) Til § 13, stk. 6: Energinet bliver stillet væsentlig dårligere end vand- og spildevandsselskaberne, som har mulighed for at akkumulere omkostningerne på tværs af tillægsansøgninger for at komme op over væsentlighedskriteriet, jf. Forsyningssekretariatets indberetningsvejledning til de økonomiske rammer på side 36 (se dette [link](#)).
- g) Til §§ 12-15: Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, hvilken dokumentation Forsyningstilsynet kræver for godkendelse af de enkelte ansøgninger. Ifølge bekendtgørelsen kan Energinet ikke forhåndsansøge Forsyningstilsynet om forhåndsgodkendelse af et projekt, hvilket er muligt i indtægtsrammebekendtgørelsen for vand- og spildevandsselskaberne, jf. § 11, stk. 9 i BEK nr 2291 af 30/12/2020. Forhåndsansøgninger reducerer risikoen for at igangsætte projekter, som ikke godkendes som tillægsberettiget.

- h) Til § 13, stk. 3: Cykliske reinvesteringer er specifikt nævnt i bekendtgørelse for GAS TSO. Energinet anbefaler, at disse også tilføjes i bekendtgørelsen for Eltransmission, da der bør være sammenhæng i reguleringen af de to transmissionsselskaber.
- i) Til § 16, stk. 2: Den nye bekendtgørelse bør sikre, at der kan opspares til reetablering for alle anlæg, uanset om de er idriftsat før 2005 eller ej. Det er mest rimeligt, at det er de tarifbetalere, der aktuelt benytter transmissionssystemet, der også dækker den fulde omkostning, fremfor at omkostningen til reetablering skubbes til fremtidige tarifbetalere. Det er således Energinets opfattelse, at Forsyningstilsynet bør vægte dette samtidighedsprincip af hensyn til forbrugerne. Energinet ser ikke rationelle argumenter for, at anlæggene fra før 2005 skal håndteres anderledes end de nyere anlæg. Tværtimod vil en fastholdelse af princippet for de gamle anlæg øge risikoen for, at andre forbrugere end dem, som anvender anlæggene, kommer til at betale slutregningen i forbindelse med reetableringen ligesom, at stabiliteten i tariffen udfordres, når der sker faktiske reetableringer af anlæg fra før 2005. Det skyldes, at hele summen indregnes i det år, reetableringen gennemføres. Økonomiske vil det kunne løses ved en indregning af den nuværende sum i overdækningen. En sum som i øvrigt er beskeden i forhold til det samlede tarifgrundlag, men som kunne indregnes i tariffen over en årrække for at undgå tarifstigninger ved overgangen. En mindre tilpasning af § 31 kunne åbne muligheden for en indregning over flere år.
- j) Til § 16, stk. 4: Det er uhensigtsmæssigt at bruge anlægsværdien ved idriftsættelse ud fra en snæver betragtning til beregning af den endelige, årlige udvidelse eller indskrænkning af det samlede forrentningsgrundlag, idet der bogføres justeringer til omkostninger på projekterne efter denne dato. De foretagne periodiseringer af restomkostningerne kan afvige under slutfærdiggørelsen af projekterne, og Energinet har et ønske om, at den regnskabsmæssige og regulatoriske værdi afspejler de faktiske omkostninger. Hvis samme tilgang anvendes ift. at justere afskrivningsrammen, vil Energinet endvidere ikke få tillæg til de fulde faktiske omkostninger af anlægget og vil derfor skulle bære differencen frem til recalibrering. Energinet anbefaler derfor, at det er muligt, at der sker en justering af anlægsværdien (både i relation til afskrivningsramme og forrentningsramme) frem til aflæggelsen af det regulatoriske regnskab, og såfremt der er tale om anlæg, som idriftsættes ultimo året, at disse justeringer kan indgå i reguleringsregnskabet for det kommende år.
- k) Til § 17, stk. 1: Af § 43, stk. 1 i "*Bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder*" fremgår det, at vedvarende ineffektivitet skal vurderes ved 105%. Energinet anbefaler, at også 105% benyttes som grænse i reguleringen af Eltransmission fremfor de angivne 100%. Det skyldes, at den generelle forventning er, at Eltransmission ser ind i en fremtid med betydelig vækst i transmissionsaktiviteterne, hvilket betyder, at det også forventes, at Eltransmission skal recalibrere sin ramme op i forbindelse med overgangen til en ny reguleringsperiode. Særligt hvis der anvendes høje minimumsgrænser for tillæg. En lav grænse for ineffektivitet vil derfor garantere, at der ved hver recalibrering følger et stort administrativt arbejde for både Energinet og Forsyningstilsynet i at dokumentere og vurdere, hvor stor en andel af overskridelsen, der skyldes berettiget vækst. Se også bemærkningerne ovenfor i notatet. Energinet har estimeret, at allerede ved overgangen til næste reguleringsperiode, vil Eltransmission ramme 100%-grænsen, hvilket er en kombination af den forestående kraftige vækst og den høje bagatelgrænse for tillæg.
- l) Til § 17, stk. 2: Eksogene forhold bør også omfatte, hvis Eltransmission i perioden har haft en omkostningsudvikling, der ikke er sammenlignelig med industrien, som lægges til grund

for udmøntningen af det generelle effektiviseringskrav. F.eks. hvis Eltransmission kan dokumentere, at omkostningsudviklingen til materialer og råstoffer har været markant højere end hos industrien generelt set.

- m) Til § 18, stk. 2: Forsyningstilsynet kan ikke ændre de faktiske låneomkostninger, der fastsættes af långiver, men Forsyningstilsynet kan eventuelt ændre indtægtsdækningen for de faktiske låneomkostninger, såfremt Forsyningstilsynet kan dokumentere, at låneomkostningerne ikke er på markedsvilkår.
- n) Til § 18, stk. 3: Forsyningstilsynet bør som udgangspunkt opdatere forrentningen årligt. Det er særligt vigtigt i den nuværende situation, hvor både inflation og renter har ekstraordinære store udsving.
- o) Til § 18, stk. 4: Der foreligger en række afgørelser på Energinets køb af regionale net. Energinet finder det ikke i overensstemmelse med disse afgørelser, at forrentningen af forskellen mellem vederlag og de bogførte værdier skal forrentes anderledes end Energinets øvrige aktiver. Betingelsen om, at handlerne ikke må føre til højere priser for forbrugerne, bortfalder, da denne fremgår af elforsyningslovens § 71, som imidlertid er ændret med virkning fra 1. januar 2023, jf. lov nr. 2211 af 29/12/2020. Det følger af den nye bestemmelse, at Energinets indtægtsrammer skal fastsættes med henblik på dækning af omkostningerne ved en effektiv drift af aktiviteterne og forrentning af den investerede kapital. Forsyningstilsynet har truffet bindende afgørelser om, at købsprisen for Regionale Net (Nesa Net) og de øvrige regionale transmissionsselskaber var udtryk for nødvendige omkostninger ved en effektiv drift. Vurderingen vedrørte hele købsprisen, herunder den del, som udgjorde betaling for tabte synergier samt for indtægtsrammesynergier og operationelle synergier (merværdien). Det fremgår af lovbemærkningerne til den nye § 71, stk. 1, at omkostninger ved en effektiv drift afgrænses på samme måde som i den gældende § 71, stk. 1, om indregning af nødvendige omkostninger dog under hensyn til eventuelle effektiviseringspotentialer for driftsomkostninger. Energinet anbefaler, at stk. 4 justeres, så forrentningen af forskellen mellem vederlaget og den bogførte værdi forrentes på samme niveau som de øvrige anlægsaktiver i forrentningsgrundlaget.
- p) Til § 18, stk. 5: Energinet følger årsregnskabslovens bestemmelser om prisjustering af hensættelser. Det vil sige, at forpligtelsen årligt justeres for inflation samtidig med, at der sker en tilbagediskontering. Den årlige effekt, som rammer tarifgrundlaget i dag, er således årets afskrivninger samt ændringen i diskonteringen. Det anbefales, at stk. 5 tilpasses, så det følger årsregnskabslovens principper.
- q) Til § 19, stk. 2: Dette bør ikke gælde med bagudvirkende kraft for de anlæg, der tidligere er anskaffet i Energinet, og hvor Forsyningstilsynet har godkendt indregning af omkostningerne under nuværende regulering. Der foreligger flere afgørelser, hvor Forsyningstilsynet har godkendt indregningen af forskellen mellem den bogførte værdi og det vederlag, som blev betalt for Nesa Net og Regionale Net. Formuleringen bør derfor ændres således, at tidligere indregnede forskelle indgår i afskrivningsgrundlaget, jf. formuleringen i § 7 stk. 9 og § 18 stk. 4. En manglende ændring af § 19 stk. 2 vil efterlade Energinet med et milliardtab i forbindelse med overgangen til den nye økonomiske regulering, som vil være i strid med de tidligere foretagne afgørelser af Forsyningstilsynet.

- r) Til § 19, stk. 3: Afskrivninger på eksisterende aktiver bør følge den aktuelle afskrivningsprofil. Standardlevetiderne bør kun benyttes fremadrettet. Bemærk også konsistens ift. § 32, stk. 1.
- s) Til § 27, stk. 2: 10% af aktivbasen i El-transmission vil svare til DKK 2.000 mio. i opstartsåret og vil være stigende i takt med aktivbasen øges. På udvalgte poster finder Energinet denne grænse urimelig høj. Den bør nedsættes således, at det sikres, at reguleringsregnskaberne korrigeres, hvis der findes fejl og mangler, som må forventes i forbindelse med opstarten af en ny økonomisk regulering.
- t) Til § 31: Det er Energinets forståelse, at transmissionsselskabet ikke skal stå med en dårligere åbningsbalance ved overgangen til ny økonomisk regulering end den aflagte årsrapport for 2022. Disse skal være identiske og dermed sikre, at der ikke opkræves for meget eller for lidt efter overgangen. Energinet ønsker, at § 31 præciseres således, at det specifikt fremgår, at Energinets differencer og regulatoriske tilgodehavender hos forbrugerne kan opkræves udover indtægtsrammen. Det bør endvidere fremgå, at hvis der i forbindelse med de principændringer, som den nye regulering afleder, opstår regulatoriske tilgodehavender, som ikke tidligere har været opkrævet, kan disse ligeledes opkræves udover indtægtsrammen.
- u) Til § 32, stk. 1, nr. 2: Det bør også være muligt at justere driftsomkostninger ved tillæg for året 2022. Det vil være inkonsekvent, hvis der kun tillades korrektioner for 2020 og 2021. Energinet anbefaler, at 2022 tilføjes og ser ingen faglige argumenter for at holde 2022 ude.
- v) Til § 32, stk. 2, nr. 3: Aktiver og komponenter, der er færdigafskrevet ved overgangen til reguleringen, men som først reinvesteres efter 2026, bør også kunne give tillæg. I lovbetænkningerne angives, at *”Det forventes, at Forsyningstilsynet fastsætter regler om håndtering af reinvesteringer i færdigafskrevne aktiver, der fortsat er i drift ved starten af første reguleringsperiode, hvilket vil ske ved tillæg i form af afskrivninger til omkostningsrammen.”* – det nævnes ikke, at muligheden udløber efter en periode.
Det vil i øvrigt tilføje Energinet en enorm administrativ opgave og en stor økonomisk byrde, såfremt datagrundlaget for fuldt ud afskrevne anlæg skal fremfindes. Det kræver adgang til IT-systemer, som nu er lukket ned m.v.
- w) Til Bilag 1, kriterieliste, nr. 2: Energinet vurderer ikke, at den forventede levetid bør være en afgørende faktor ift., om afskrivningerne i en porteføljebetragtning kan siges at være påvirkelige eller ej. Det afgørende kriterie er, om der skal foretages reinvestering eller ej – foretages der ikke reinvestering, kan afskrivningerne ikke påvirkes, da de er afledt af sunk cost fra investeringsgennemførelsen.

Energinet
Tonne Kjærvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
23. november 2022

Forfatter:
FSK/MBL

NOTAT

ENERGINETS SVAR I DEN OFFENTLIGE HØRING AF BEKENDTGØRELSE OM INDTÆGTSRAMME OG REGULERINGSREGNSKAB FOR TRANSMISSIONSSELSKABER (GASOMRÅDET)

1. Indledning

Energinet takker for inddragelsen som høringspart i Forsyningstilsynets offentlige høring af *"Bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionselskaber"*.

Høringssvaret er opdelt i generelle og specifikke bemærkninger. De generelle bemærkninger har en overordnet karakter eller vedrører forhold, som ikke direkte fremgår af bekendtgørelsen, mens de specifikke bemærkninger refererer eksplicit til bekendtgørelsens paragraffer.

2. Generelle bemærkninger

2.1 Reguleringen bør afspejle samme aktivitetsopdeling som på elområdet

Energinet varetager på gasområdet fire distinkte aktivitetsområder (gastransmission, gassystemansvar, gasopstrøm og gaslagring), som bør og skal have forskellige reguleringsmodeller. Efter en kortere overgangsperiode er det alene gastransmissionsaktiviteten, som Energinet forventer vil blive reguleret efter den indtægtsrammemodel, der er afspejlet i indtægtsrammebekendtgørelsen.

Indtægtsrammebekendtgørelsen afspejler ikke Energinets organisering med adskillelse af systemansvars- og transmissionsaktiviteter i forskellige koncernforbundne selskaber med individuel tilpasning til aktivitetsområdernes grundlæggende forskellige karakter. I stedet omfatter bekendtgørelsen et samlet "transmissionselskab" for begge aktivitetsområder. Det er i modsætning til de to individuelle reguleringsmodeller for elsystemansvar og eltransmission, og i modsætning til den måde aktiviteterne ligeledes også er organiseret for gastransmissionsaktiviteter.

Det skyldes, at lovgivningsarbejdet med ny gasforsyningslov (som definerer de adskilte SO- og TO-aktiviteter) og bekendtgørelsen for ny økonomisk regulering af systemansvaret endnu ikke

er vedtaget. Forsyningstilsynet har således udarbejdet en reguleringsmodel, som nødvendigvis afspejler det nuværende lovgrundlag, men som må forventes at blive kraftigt revideret, når det fremtidige lovgrundlag snarest muligt understøtter en mere homogen regulering af el- og gasaktiviteter.

Med idriftsættelsen af den nye infrastruktur under Baltic Pipe projektet driver Energinet også gasopstrømsrørledningsnet med tilhørende anlæg i Nordsøen og ilandføringspunktet, som forbindelse til norske opstrømsrør. De nye opstrømsaktiviteter og ejerskabet til opstrømsinfrastrukturen er placeret i Gastransmission A/S som en separat aktivitet med en selvstændig regnskabskreds. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på opstrømsaktiviteterne og det er tydeligt angivet i høringsversionen.

2.2 Behov for aftaler, der understøtter sammenhængen mellem forskellige reguleringer og aktivitetsområder

Systemansvars-, transmissions- og opstrømsaktivitetsomkostninger opkræves gennem en fælles tarifopkrævning og indgår som separate elementer i en samlet kapacitetstarif. Det skal understøtte en transparent og effektiv kapacitetsreservation for transmissionssystemets direkte brugere og betalere, transportkunderne. I praksis betyder det, at indtægterne ikke direkte kan henføres til ét enkelt aktivitetsområde og derfor at der er behov for at supplere reguleringen i bekendtgørelser med aftaler mellem Forsyningstilsynet og Energinet, der kan forene behandlingen af omkostninger og især indtægter på tværs af reguleringsområder. Det er især behov for transparente allokeringmekanismer for:

- Omkostningsallokering indenfor Energinet Gastransmission A/S til de to aktivitetsområder (gastransmission og opstrøm)
- Differenceallokering fra de fælles tarifindtægter til de tre aktivitetsområder, så de forskellige reguleringer understøttes.

Energinet er i dialog med Forsyningstilsynet om de ovenstående allokeringprincipper, som skal aftales før der kan fastsættes individuelle rammer for de tre aktivitetsområder, dvs. inden ny regulering træder i kraft fra 1. januar 2023. Det betyder også at nærværende bekendtgørelse ikke dækker alle aspekter af betydning for omkostningsdækning og prisniveau for den fremtidige anvendelse af gastransmissionssystemet.

Forsyningstilsynet og Energinet har et fælles ansvar for at sikre en sammenhængende regulering og for at redegøre for modellerne for interessenter og de direkte systembrugere.

2.3 Inddragelse af transportkunder bør prioriteres

Brugersiden til gastransmissionssystemet adskiller sig fra modellen på elområdet, idet tarifbetalerne i gastransmissionssystemet er en afgrænset gruppe af professionelle aktører, der i praksis kan samles i ét lokale og har forudsætninger for at indgå i en direkte dialog om reguleringen.

Forsyningstilsynet og Energinet har et fælles ansvar for at skabe en sammenhængende og transparent regulering af de forskellige aktivitetsområder, så transportkunderne har den nødvendige forståelse og kan medvirke til at påvirke den fremadrettede regulering. Transportkunderne er yderligere hæmmet af at være internationale aktører, der opererer på tværs af medlemslande, og derfor typisk ikke har samme påvirkningsmuligheder og sproglig baggrund for at deltage i en komprimeret dansk høringsproces.

Det er derfor beklageligt, at Energinet og Forsyningstilsynet ikke tidligere har kunnet fremlægge den nye reguleringsmodel til transportkunderne og i højere grad inddrage deres synspunkter i udviklingen af reguleringen. Ligesom vægtningen mellem harmonisering af reguleringsmodellen på tværs af sektorer overfor målrettet tilpasning til hver sektor ikke er drøftet tilstrækkeligt med stakeholders.

Forsyningstilsynet og Energinet har aftalt en høringsproces, hvor transportkunderne indkaldes til et fælles møde, hvor de forskellige elementer i reguleringen fremlægges og forklares. Der er endnu ikke fastsat en dato for dette møde, og Energinet er bekymret for om det kan nå at afholdes, så transportkundernes synspunkter kan indgå i Forsyningstilsynets færdiggørelse af bekendtgørelserne.

Energinet opfordrer derfor fortsat til at dialogen med transportkunderne prioriteres i en i øvrigt presset tidsplan frem mod den nye regulerings ikrafttrædelse. Energinet vurderer, at det både er rimeligt og nødvendigt ligesom det vil styrke den fremadrettede relation mellem regulator og brugergruppe.

2.4 Reguleringen bør bedre afspejle Energinets reelle organisering og rettes mod aktiviteter i stedet for selskaber

Den samme udfordring gælder også for spaltningen af transmissions- og systemansvarsaktiviteter udskilt fra det tidligere samlede Gas-TSO-selskab. Mens Energinet forstår Forsyningstilsynets ufuldstændige lovgrundlag for at afspejle den faktiske organisering og de forskellige principper for reguleringen af TO- og SO-aktiviteter, så kan indtægtsrammebekendtgørelsen ikke regulere et samlet selskab, der ikke eksisterer.

Energinet anbefaler derfor kraftigt, at indtægtsrammebekendtgørelsen tydeliggør reguleringsprincipperne de forskellige aktiviteter snarere end som et samlet selskab. Det kan yderligere lette arbejdet med at udarbejde og udstede nye bekendtgørelser.

I sin nuværende form skaber indtægtsrammebekendtgørelsen så stor afstand mellem principperne og den reelle organisering, at det må forventes at reducere interessenternes mulighed for at medvirke i en offentlig høringsproces. Det samme vil også være tilfældet for Forsyningstilsynets forvaltning og Energinets ageren i den forhåbentligt korte overgangsperiode indtil nærværende indtægtsrammebekendtgørelse kan erstattes af mere robuste, fremadskuende separate bekendtgørelser for de forskellige aktivitetsområder.

2.5 Bekendtgørelsen er ikke retningsangivende for reguleringen af Gassystemansvar

Energinets vurdering af indtægtsrammebekendtgørelsens betydning for gassystemansvarsaktiviteter er vanskeliggjort af den manglende forudgående dialog med Forsyningstilsynet og i modsætning til el- og gastransmissionsaktiviteter og i mindre grad elsystemansvarsaktiviteter, hvor der trods en komprimeret tidsplan har været en god dialog om de tekniske og markedsmæssige forskelle. Yderligere er den manglende adskillelse af gastransmissions- og gassystemansvarsaktiviteter i bekendtgørelsen medvirkende til at øge usikkerheden om den fremadrettede regulering herunder den økonomiske bæredygtighed.

Med de udfordringer gassystemet står overfor ift. grøn omstilling, reduceret gasanvendelse, tvungen udfasning og potentielt opbygning af en ny brintbaseret forsyningssektor synes det nødvendigt, at reguleringen er fremadskuende og understøtter de særligt skrøbelige økonomi i gassystemet.

Forsyningstilsynet har lyttet og udvist interesse for at forstå de markedsmæssige udfordringer, men nærværende bekendtgørelse kan ikke siges at indeholde resultatet af de overvejelser Forsyningstilsynet og Energinet har gjort i den forudgående dialog. I stedet søger bekendtgørelsen at reducere den økonomiske risiko i en overgangsperiode indtil en ny fremtidssikret regulering kan udarbejdes. Det er trods alt stærkt medvirkende til, at de manglende stabile rammer ikke fuldt hindrer den fortsatte udvikling af aktivitetsområdet.

Det bemærkes endvidere, at den manglende adskillelse af aktiviteterne og stramme tidslinje for udarbejdelse af bekendtgørelsen har afstedført uhensigtsmæssigheder, som fx en manglende øremærket risikokompensation relateret til systemansvarlige aktiviteter, ligesom det må frygtes, at bekendtgørelsen ikke tager tilstrækkeligt hensyn til de volatile omkostningsposter, der er placeret under gassystemansvarsaktiviteterne. Energinet vurderer ligeledes, at en fælles forrentningsramme, som skal deles mellem separate aktivitetsområder, modvirker transparens og i værste fald kan medføre krydssubsidiering.

2.6 Effektiviseringspres

Med ny økonomisk regulering flyttes hjemlen til at fastsætte effektiviseringskrav fra Energinets ejer til Forsyningstilsynet. Den fremlagte model skal sikre transmissionssystemets brugeres interesser.

2.6.1 Industriindeks

Gastransmission skal omkostningsreducere i samme takt som industriens udvikling i bruttoværditilvækst. Dels er det usikkert, at industrien repræsenterer Gastransmissions forrentning, da selskabet har en strukturel anderledes produktionsform, og dels kan Gastransmission i indtægtsrammereguleringen *kun* forbedre produktiviteten ved at reducere omkostningerne. De strukturelle forskelle gør sig blandt andet gældende i længden af aktivernes levetid, naturen i de opgaver, der udføres m.m. Derfor bør det sikres, at det anvendte indeks er repræsentativ for Gastransmissions forretning, marked og rammevilkår.

Hertil kommer, at med den politiske målsætning om at udfase fossil energi inden 2052, vil der kun i begrænset omfang ske ny- og reinvesteringer i Gastransmissionsnettet. Gennemsnitsalderen for aktiverne under Gastransmissions forvaltning vil derfor være konstant stigende under hele reguleringen, hvilket vil skabe et kontinuerligt pres på de løbende drifts- og vedligeholdelsesomkostninger. Dette omkostningspres er en markant afvigelse fra industrien som helhed, da man her generelt ikke kan forvente en afvikling af afsætningsmarkedet og dermed en manglende reinvestering i dets produktionsapparat.

Energinet vurderer således, at der ikke eksisterer et indeks fra en konkurrenceudsat industri, som 1-1 er repræsentativ for Gastransmission, hvorfor bekendtgørelsen bør indeholde et forsigtighedssyn på minimum 50%, svarende til 25% forsigtighedshensyn som i indtægtsrammebekendtgørelsen for Elnetselskaberne, jf. § 9, stk. 3 BEK nr 1009 af 27/06/2022 og 25% yderligere forsigtighedshensyn grundet den konstant aldrende aktivbase.

2.6.2 Tillæg til reinvesteringer

Det er særdeles positivt, at der kan ansøges om tillæg til reinvesteringer, hvor afskrivningsperioden ændres. Det bør dog også være muligt at ansøge om tillæg ved reinvestering, hvis den fastlagte standardlevetid ikke har været anvendt fra og med aktivets idriftssættelsesdato. Energinet overtog ved købet af Gastra en aktivbase, som var bogført med aktivering i 1984 og levetid på 36 år. Størstedelen af de bogførte værdier på aktiverne var således afskrevet, da Energinet efterfølgende tilpassede levetiderne. Alternativt havde alle eksisterende aktiver været fuldt

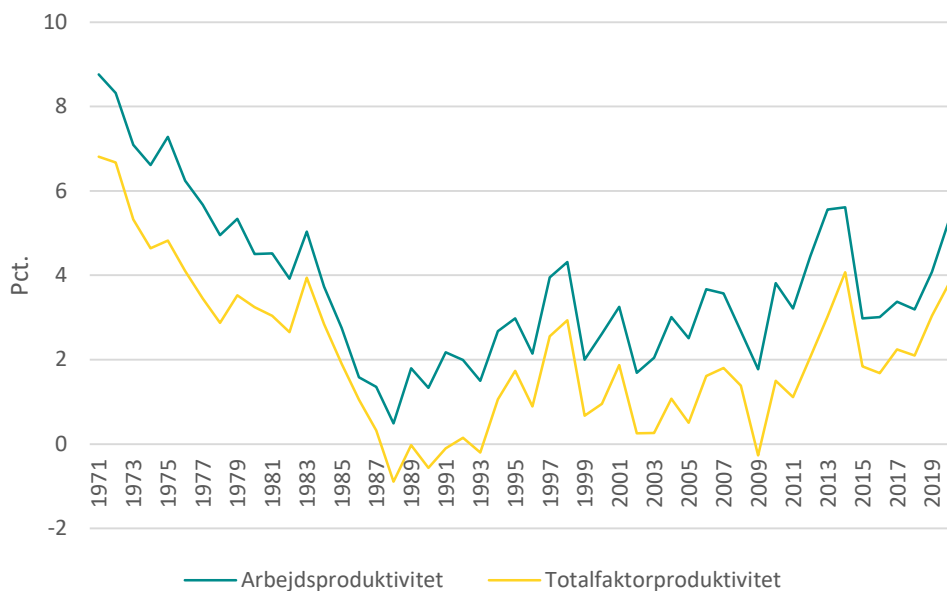
afskrevet 2020, hvilket vil have medført et markant højere afskrivningsniveau end det realiserede. Selvom der på nogle aktiver i dag anvendes en korrekt levetid, så vil den årlige afskrivning ikke afspejle den oprindelige anskaffelsessum, da aktivet ikke har været afskrevet lineært siden dets opførelse.

2.6.3 Vækst i BVT omsættes til effektiviseringskrav

Det er ikke hensigtsmæssigt, at en vækst i BVT (der udtrykker en vækst i forskellen mellem værdien af output og værdien af input) direkte omsættes til et effektiviseringskrav på Gastransmissions inputside, fordi Energinet kun har ét håndtag (input) at skrue på i modsætning til industriens to håndtag (input og output). Helt konkret kan industrien forbedre produktiviteten på både inputsiden via omkostningsreduktioner og outputsiden via værdiforøgelse af outputtet. Det kan et forsyningspligtigt monopol som Energinet ikke, da outputsiden ikke værdisættes og indgår i produktivetsopgørelsen, hvorved Energinet kun kan opnå produktivetsforbedring ved at omkostningsreducere. Derfor er det Energinets vurdering, at bekendtgørelsen bør sikre, at en stigning i BVT ikke omsættes til en 1-1-reduktion af indtægtsrammen. Det vil sige, at en stigning i industriens BVT ikke omsættes 100% til en reduktion af Gastransmissions indtægtsramme. Helt konkret er det Energinets vurdering, at det generelle effektiviseringskrav maksimalt bør udgøre 50% af industriens udvikling i bruttoværditilvæksten.

2.6.4 Arbejdsproduktivitet

Forsyningstilsynet vælger at lade industriens produktivetsudviklingen være målt efter metoden for arbejdsproduktivitet fremfor totalfaktorproduktivitet. I et historisk perspektiv har arbejdsproduktiviteten i samtlige år ligget højere end totalfaktorproduktiviteten over et fem års rullende gennemsnit.

Figur 1 Udviklingen i produktivitet for industrien målt efter hhv. arbejdsproduktivitet og totalfaktorproduktivitet over et femårs rullende gennemsnit. Kilde: Danmarks Statistik, NP25

Ved brug af arbejdsproduktivitet er der risiko for, at en målt produktivetsstigning i industrien skyldes substitutionseffekt fra mandetimer til IT og robotteknologi, som giver en direkte forbedring af arbejdsproduktiviteten, selvom omkostningerne måtte være helt uændret. Det er Energinets vurdering, at det er totalfaktorproduktiviteten, som er mest retvisende, da industriens og Energinets produktionsfunktion både består af arbejdskraftinput og kapitalinput.

2.6.5 Totex-effektivisering

Effektiviseringskravet udmøntes på hele Gastransmissions omkostningsbase med undtagelse af upåvirkelige omkostninger, som Forsyningstilsynet jf. loven ikke skal pålægge effektiviseringskrav. Det er særdeles positivt, at alle investeringer der ikke forventes reinvesteret, vil blive betragtet som upåvirkelig omkostning.

2.6.6 Ingen forsigtighedshensyn

Der indføres ingen forsigtighedshensyn i reguleringen – friholdelse af store investeringers afskrivninger (såfremt de ikke reinvesteres), jf. bekendtgørelsens Bilag 1 sikrer kun overensstemmelse med lovens krav om, at upåvirkelige omkostninger ikke pålægges effektiviseringskrav. Elnetselskaberne har et forsigtighedshensyn på 25%. Se ovenstående ang. anbefalet forsigtighedshensyn.

2.6.7 Høj bagatelgrænse – skjulte effektiviseringskrav

En bagatelgrænse på 1% af indtægtsrammen udgør en betydelig og arbitrær grænse, der vil være stærkt påvirket af udviklingen i volatile faktorer som rente og energiomkostninger. Energinet ser ingen faglig, god grund til at anvende en så høj bagatelgrænse. Er en bagatelgrænse nødvendig, bør den fastsættes lavest muligt og kun under hensyn til de administrative omkostninger, der følger af tillægsansøgninger. En bagatelgrænse bør desuden kun udvikle sig med en årlig inflationsfremskrivning af 2023 niveauet, da det ellers kan skabe arbitrær vilkårlighed i, om en aktivitet er rentabel at gennemfører. Med baggrund heri foreslås en anvendelse af samme grænse, som indtægtsrammereguleringen anvender for netselskaberne, dvs. DKK 8 mio., jf. § 40 stk. 2, pkt. 1 i BEK nr 1009 af 27/06/2022.

2.6.8 Vedvarende ineffektiv

Vedvarende ineffektiv vurderes allerede ved første kroners overskridelse af indtægtsrammen (grænsen er 100% af indtægtsrammen). Dette er en markant skærpelse i forhold til reguleringen af netselskaberne, der har en grænse på 105%, jf. § 43 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Alene som følge af bagatelgrænsen vil Gastransmission ved hver rekalkibrering kunne forventes at være over grænsen, og er dermed i risiko for ikke at få rekalkibreret rammen fuldt. Dette er samtidig i modstrid med at skabe en regulering uden uhensigtsmæssige administrative omkostninger. I en periode med store krav til den grønne omstilling og generelle prisstigninger, som ikke er konsekvente, og som kan afvige meget fra sektor til sektor, er en 100%-grænse meget uhensigtsmæssig og et stort risikoelement for den grønne omstilling. 100%-grænsen efterlader potentielt Energinet i en situation med meget høje dokumentationskrav på forhold, som Energinet ikke kan påvirke. Energinet anbefaler, at der anvendes en 105%.

2.6.9 Negativ produktivitet

Det generelle effektiviseringskrav kan ikke være lavere end nul, selvom der i industrien måtte konstateres en negativ udvikling i BVT. Energinet kan ikke se rationale og konsistens i, at industriens BVT-udvikling kun anses som repræsentativ for Gastransmissions omkostningsudvikling, såfremt BVT-udviklingen er positiv.

2.6.10 Dobbelttælling

Bekendtgørelsen beskriver ikke, at Gastransmission ligesom netselskaberne maksimalt kan blive pålagt det største af det generelle og det individuelle effektiviseringskrav, jf. § 13 i BEK nr 1009 af 27/06/2022. Det er Energinets vurdering, at der bør indarbejdes en lignende sikring i indtægtsrammereguleringen for at sikre, at det generelle og det individuelle effektiviseringskrav

ikke overlapper. Det skyldes, at det normalt er meget svært at korrigere estimeringen af det individuelle effektiviseringspotentiale for den generelle produktivitsudvikling, som løbende sker i det regulerede selskab.

2.7 Juridisk vurdering

Som tidligere fremhævet af Energinet er det rettelig aktiviteter som underlægges indtægtsrammeregulering og ikke selskaberne i Energinet koncernen. Som også fremhævet tidligere mener Energinet tillige, at opdelingen af SO- og TO-aktiviteter placeret i forskellige datterselskaber er lovlige. Det skal derfor sikres, at der ved vedtagelse af ændring af gasforsyningsloven ikke skal ændres på hele den økonomiske regulering. Det skal således sikres, at reguleringen af TO-aktiviteterne kan fungere og stå alene uden SO-aktivitetsområdet og uanset en kommende lovændring.

3. Specifikke bemærkninger

Energinet har afgivet præhørings svar til nærværende bekendtgørelse. De tekstnære bemærkninger afspejler at Forsyningstilsynet har lavet nødvendige tilpasning på flere områder, mens der stadig er en række af præhøringsbemærkningerne, der fortsat vurderes at udgøre en barriere for den mest hensigtsmæssige regulering. Derfor er nogle af de specifikke bemærkninger gentagelser fra præhøringen.

a) Til § 1

Det kan være forvirrende, at bekendtgørelsen anvender betegnelsen transmissionsselskaber. Det bør præciseres, at nærværende indtægtsrammebekendtgørelse kun er gældende for gasområdet og ikke gældende for Energinets øvrige transmissionsselskaber/transmissionsaktiviteter (el og potentielt i fremtiden også brint).

b) Til §2, nr. 1

Afskrivninger på kendte reetableringsforpligtelser bør tilføjes. Der bør også kunne søges om tillæg for afvigelser mellem den realiserede reetableringsomkostning. Det forventes dog kun at være aktuelt for de aktiver, der reetableres i den mellemliggende periode indtil en samlet afvikling af gastransmissionssystemet.

c) Til §2, stk. 14

Den kompetente myndighed med det overordnede ansvar for at opretholde gasforsynings sikkerheden er Energistyrelsen. I henhold til forsynings sikkerhedsforordningen har både transmissionssystemoperatøren, transportkunderne og myndighederne et ansvar. Systemdrift varetager i en afgrænset forstand Energinets ansvar for gasforsynings sikkerheden.

Systemdrift har til gengæld balanceansvaret for gastransmissionssystemet.

d) Til § 6, stk. 2

Tillæggene for reinvesteringer bør ikke kun dække, hvis aktiverne har en anden levetid, men også hvis den eksisterende afskrivning ikke afspejler en lineær afskrivning af det oprindelige aktiv.

Siden transmissionsinfrastrukturens anskaffelse har de ældste tekniske anlægsaktiver idriftsat fra 1984 og herefter ændret afskrivningsprincipper og økonomisk levetid ved flere lejligheder. Den seneste levetidsansættelse på 40 år havde virkning fra 2012. Genanskaffelsesomkostningen på de aktiver kan derfor ikke indeholdes i en justeret historisk afskrivningsramme.

e) Til § 7, stk. 5

Hensatte forpligtelser kan og bør ikke fratrækkes forrentningsgrundlaget. Det er uklart hvorfor hensættelser skal modregnes aktiver. Hensættelser synes ikke yderligere defineret. Det bør være genstand for yderligere dialog.

f) Til § 12, stk. 2

En minimumsgrænse på 1 pct. af indtægtsrammen vil medføre, at mange omkostningsforøgelser skal recalibreres ind. Mange reinvesteringer i Gastransmission A/S vil falde under grænsen, men kan have stor økonomisk konsekvens, da de årlige afskrivninger stadig kan have en stor betydning for selskabet. At gøre minimumsgrænsen til en andel af indtægtsrammen vil desuden gøre, at hvorvidt en aktivitet er tillægsberettiget kan skifte fra år til år i takt med udviklingen i eksterne faktorer så som risikofri rente.

Minimumsgrænser bør tilpasses de to adskilte aktivitetsområder, så grænsen ikke kunstigt forøges for hvert område.

g) Til § 17, stk. 1

Af § 38, stk. 1 i "Bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder" fremgår det, at vedvarende ineffektiv skal vurderes ved 105%. Energinet anbefaler, at også 105% benyttes som grænse i reguleringen af Eltransmission fremfor de angivne 100%.

Med en forventning om løbende kortere afskrivningsprofiler, må det forventes, at Gastransmission skal recalibrere sin ramme op i forbindelse med overgangen til en ny reguleringsperiode (særligt hvis der anvendes høje minimumsgrænse for tillæg).

En lav grænse for ineffektivitet vil derfor garantere, at der ved hver recalibrering følger et kæmpe administrativt arbejde for både Energinet og Forsyningstilsynet i at dokumenter og vurdere, hvor stor en andel af overskridelsen, der skyldes berettiget vækst.

h) Til § 17, stk. 2

Eksogene forhold bør også omfatte, hvis Gastransmission i perioden har haft en omkostningsudvikling der ikke er sammenlignelig med den valgte branche industri C for udmøngedetningen af det generelle effektiviseringskrav. Eks. hvis Gastransmission kan dokumenter, at omkostningsudviklingen til materialer og råstoffer har været markant højere end hos industrien generelt set.

i) Til § 17, stk. 5

Standardlevetider kan ikke anvendes, hvis de på aktiveringstidspunktet medføre en længere levetid, end den forventede levetid for Gastransmissions markedet i Danmark (2052).

j) Til § 18, stk. 2

Forsyningstilsynet bør ikke skulle vurdere, om låneomkostningerne afspejler en effektiv drift. Formålet med forrentningsmodellen skulle gerne være at fjerne incitamentet til at spekulere i renteoptimering, så Energinet ikke spekulerer i lånepolitik (dette bør foretages af Finansministeriet). Forsyningstilsynet bør i stedet kunne justere forrentningen, såfremt de finder, at låneomkostningerne ikke er markedskonforme/på markedsniveau.

k) Til § 17, stk. 4

Det er uhensigtsmæssigt at bruge anlægsværdien ved idriftsættelse til beregning af den årlige udvidelse eller indskrænkning af det samlede forrentningsgrundlag, idet der bogføres omkostninger på projekterne efter denne dato. Hvis samme tilgang anvendes ift. at justere afskrivningsrammen, vil vi endvidere ikke få tillæg til de fulde faktiske omkostninger af anlægget, og vil derfor skulle bære differencen frem til recalibrering.

3.1 Særligt vedrørende gassystemansvarsaktiviteter

l) Til § 7, stk. 3

Forrentningsrammen fastsættes ud fra transmissionselskabets aktivbase, relateret til gastransmissionsaktiviteter og der specificeres ikke en forrentningsramme tilhørende gassystemansvarsaktiviteterne. Dette vurderes uhensigtsmæssigt, da det enten medfører, at der ikke kompenseres for de risici, som indtægtsrammen påfører gassystemansvarsaktiviteterne eller at der opnås en forrentning af gastransmissionsaktiviteterne, der rummer risikokompensation relaterende til systemansvarsaktiviteterne.

m) Til § 10, stk. 5

Det bør eksplicit nævnes, at nødforsyningsomkostninger er ikkeeffektiveringspålagte. Energinet vurderer også, at reguleringen af nødforsyningsaktiviteten derudover er uafklaret. Er omkostningerne og indtægterne indregnet/modregnet i indtægtsrammen – eller er nødforsyningsomkostningerne reguleret udenfor den nye økonomiske regulering?

n) Til § 14, stk. 3

Listen med eksogene faktorer bør præciseres, så denne rummer nedenstående:

- Skærpede eller nye krav fra EU
- Tab/uforudsigelige omkostninger foranlediget af tredjepart
- Cyberangreb og forebyggelse af cyberangreb ved nyopståede, kendte trusler
- Omkostninger til øgede beredskabsforanstaltninger til fysisk sikring af faciliteter/anlæg, som følge af nye krav stillet af eksempelvis Energistyrelsen eller ENTSO-E

Dertil bør "Tab som følge af manglende betaling fra gasdistributionselskaber" ændres til generel konkurs hos tredjepart, der afstedfører et tab.

Ovenstående position er fremført i positionsnotatet "EKSOGENE FAKTORER – SYSTEMANSVAR EL" dateret 22. december 2021, som også er gældende for gassystemansvarlig aktivitet.

o) Til § 19

Der bør fastsættes en forrentningssats relaterende til hhv. transmissions- og systemansvarsaktiviteter, som tager højde for de risici indtægtsrammereguleringen pålægger de respektive aktiviteter.

p) Til § 22

Differencemodellen indeholder en samlet tværgående difference delt af de to selskaber.

Differencen bør fremadrettet opgøres for hhv. transmissions- og systemansvarsaktiviteter for at sikre adskillelse mellem aktiviteterne og den korrekte udligning mellem selskaber. Differencer kan opstå på baggrund af en række forhold der er upåvirkelige i det regulerede selskab. Der

er både i indeværende periode og erfaringsmæssigt over en længere årrække udefrakommende prisudsving, ændringer i lovgivning, som begrundet en forventning om at differencer kun til et vist niveau kan nedbringes i det enkelte år.

Tariffastsættelse, udmeldelse og anvendelse i auktioner for adgang til gastransmissionssystemet foregår i april-juni forud for det følgende reguleringsår. Det vil i praksis sige før differencer er realiseret. Det er et forhold, som begrænser muligheden for at nedbringe et års differencer allerede i et efterfølgende år og som bør yderligere udvide grænser for differencer i transmissionsselskabets favør, underdækningsgrænsen.

q) Til § 22, stk. 7

Grænsen for underdækning er fastsat til 25% af transmissionsselskabets indtægtsramme i reguleringsåret. Grænsen på 25% er lav og særligt hvis relativt store og volatile poster, som nødforsyning og balance, indgår i differenceregnskabet. Energinet vurderer, at der er risiko for at differencer kan overstige grænseværdien (det har den gjort historisk), og dermed fører til økonomiske tab i det selskab, der varetager systemansvarsaktiviteterne. Energinet anbefaler fortsat at grænsen ændres til 100% eller højere.

Energinet kan jf. stk. 8 opnå dispensation. Det er en vigtig bestemmelse, der må bæres over i kommende bekendtgørelser.

r) Til § 27, stk. 2

Grænseværdien for en korrektion bør reduceres fra 10% til snarere 1%. Det synspunkt er fremført i forudgående dialog.

s) Til § 32, stk. 1, nr. 2

2022 bør indgå grundet overgangs justeringer mellem reguleringsformer.